

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 16 kwietnia 2019 r.

Znak: WK-610/46/4/18/19

Pan
Daniel Beger
Prezydent Miasta
Świętochłowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 19 listopada 2018 r. do 18 stycznia 2019 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta Świętochłowice**, za okres od 1 stycznia 2014 r. do 18 stycznia 2019 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym 15 lutego 2019 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W latach 2015 - 2018 nieprawidłowo zaangażowano część środków otrzymanych na poczet dochodów roku następnego tj. subwencji i dotacji celowych na styczeń 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2019 r. na spłatę zobowiązań/pokrycie wydatków realizowanych w roku poprzednim. Naruszono tym art. 211 ust. 1 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1, art. 49 ust. 1, art. 50 i art. 50a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 513 z późn. zm.).*

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan środków na rachunku bankowym budżetu Miasta Świętochłowice wynosił 1.975.725,51 zł. Natomiast zgodnie z wyciągami bankowymi, na rachunek bieżący budżetu w dniu 23 grudnia 2015 r. wpłynęła subwencja oświatowa dla gminy i powiatu dotycząca 2016 r. w łącznej wysokości 3.023.384,00 zł, jak również 29 grudnia 2015 r. wpłynęła dotacja celowa w łącznej kwocie 212.000,00 zł. Wobec powyższego nieprawidłowo wykorzystano kwotę 1.259.658,49 zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan środków na rachunku bankowym budżetu Miasta Świętochłowice wynosił 2.486.633,13 zł. Natomiast zgodnie z wyciągami bankowymi na rachunek bieżący budżetu w dniu 21 grudnia 2016 r. wpłynęła subwencja oświatowa dla gminy i powiatu dotycząca 2017 r. w łącznej wysokości 3.014.968,00 zł, jak również 28 grudnia 2016 r. wpłynęła dotacja celowa w łącznej kwocie 229.341,00 zł. Wobec powyższego nieprawidłowo wykorzystano kwotę 757.675,87 zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. stan środków na rachunku bankowym budżetu Miasta Świętochłowice wynosił (-)3.055. 946,51 zł. Natomiast zgodnie z wyciągami bankowymi na rachunek bieżący budżetu w dniu 20 grudnia 2017 r. wpłynęła subwencja oświatowa dla gminy i powiatu dotycząca 2018 r. w łącznej wysokości 3.107.326,00 zł, jak również 27 grudnia 2017 r. wpłynęła dotacja celowa w łącznej kwocie 238.000,00 zł. Wobec powyższego nieprawidłowo wykorzystano kwotę 3.345.326,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. na rachunku bankowym Miasta Świętochłowice pozostała kwota 446.117,51 zł. Natomiast zgodnie z wyciągami bankowymi na rachunek bieżący budżetu w dniu 20 grudnia 2018 r. wpłynęła subwencja oświatowa dla gminy i powiatu dotycząca 2019 r. w łącznej wysokości 3.399.536,00 zł, jak również 27 grudnia 2018 r. wpłynęła dotacja celowa w łącznej kwocie 240.183,00 zł. Wobec powyższego nieprawidłowo wykorzystano kwotę 3.193.601,49 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, konieczność zaangażowania środków otrzymanych w grudniu na poczet dochodów roku następnego w latach od 2015 r. do 2018 r. wynikała z sytuacji finansowej Miasta Świętochłowice, w której realizowane wpływy nie były wystarczające, aby pokryć zlecone zasilenia jednostek oraz spłatę uruchamianych w poszczególnych latach linii kredytowych na pokrycie przejściowego deficytu i jednocześnie zapewnić saldo dodatnie w wysokości otrzymanych w grudniu subwencji i dotacji. Środki te były przeznaczane na spłatę linii kredytowej oraz na zasilenie kont jednostek organizacyjnych Miasta Świętochłowice z przeznaczeniem na wydatki w celu realizacji obligatoryjnych zadań.

Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi należały do p. Agaty Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta Świętochłowice, której obowiązki zostały powierzone pismem z dnia 10 sierpnia 2011 r. przez p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice, a następnie do p. Moniki Tetla – Skarbnika Miasta Świętochłowice, której obowiązki zostały powierzone pismem z dnia 3 grudnia 2018 r. przez p. Daniela Begera – Prezydenta Miasta Świętochłowice.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Miasta Świętochłowice był do 21 listopada 2018 r. p. Dawid Kostemski – były Prezydent Miasta Świętochłowice, a następnie od 22 listopada 2018 r. p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 1

Zaprzestać finansowania budżetu danego roku dochodami roku następnego, stosownie do art. 211 ust. 1 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1, art. 49 ust. 1, art. 50 i art. 50a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1530 z późn. zm.).

- *W dniu 6 sierpnia 2018 r. dokonano przelewu kwoty 350.000,00 zł z rachunku bankowego „depozyty” tytułem zasilenia w środki rachunku podstawowego budżetu (organu). Na rachunku bankowym „depozyty” gromadzono środki pieniężne pochodzące z wpłat tytułem wadium, zabezpieczeń należytego wykonania umów. Przepisy art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), nie przewidują możliwości dokonywania wydatków budżetu ze środków niebędących środkami publicznymi. Powyższe było także niezgodne z art. 45 ust. 8, art. 46 ust. 4 i art. 147 ust. 2 oraz art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 późn. zm.). Zgodnie z art. 45 ust. 8 tej ustawy, wadium wniesione w pieniądzu zamawiający przechowuje na rachunku bankowym, natomiast zgodnie z art. 46 ust. 4 ustawy, zamawiający zwraca wadium wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę. Według art. 147 ust. 2 ustawy, zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Natomiast zgodnie z art. 148 ust. 5 ustawy, jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym oraz zwraca z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy.*
- Pieniądze zostały zwrócone na konto depozytowe 8 sierpnia 2018 r.*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, środki przekazane z konta depozytów na rachunek bieżący Miasta Świętochłowice miały umożliwić zapłatę składek ZUS w Urzędzie Miejskim oraz w innych jednostkach organizacyjnych Gminy Świętochłowice, decyzję o dokonaniu tego przelewu podjęła p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Gminy Świętochłowice w porozumieniu z p. Dawidem Kostempskim – byłym Prezydentem Miasta. Dyspozycję do dokonania przelewu wydała p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta Świętochłowice.

Nieprawidłowość w zakresie dokonywania przelewów środków pieniężnych na rachunek bieżący budżetu z rachunku depozytów w celu spłaty zobowiązań dotyczących bieżących płatności została również stwierdzona w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-6100/44/4/14/15 z dnia 15 maja 2015 r.

Za prawidłową gospodarkę finansową Miasta Świętochłowice odpowiedzialność ponosił p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta, stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych Prezydent Miasta powierzył p. Agacie Ślęzak – byłemu Skarbnikowi Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 2

Zapewnić finansowanie zobowiązań Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach wyłącznie ze środków publicznych, bez wykorzystywania środków zgromadzonych na rachunku bankowym „depozyty”, mając na uwadze art. 5 ust.1, art. 6 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) oraz art. 45 ust. 8, art. 46 ust. 4, art. 147 ust. 2 i art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 z późn. zm.).

- *W Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Świętochłowice, przyjętej na lata 2017 - 2030 uchwałą Rady Miejskiej w Świętochłowicach Nr XXX/259/16 z dnia 29 grudnia 2016 r. wykazano przypadające na 2018 r. kwoty wykupu wyemitowanych obligacji w wysokości niższej niż wynikało to z zawartych na dzień podjęcia ww. uchwały umów w tej sprawie. Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej (m.in.) przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia. Aby natomiast spełniać ustawowy wymóg realności Wieloletnia Prognoza Finansowa powinna być weryfikowalna i przygotowana w oparciu o prawidłowe założenia metodologiczne, bez zaniżania lub zawyżania prognozowanych wartości.*

W powyższej Wieloletniej Prognozie Finansowej w poz. 5.1. (spłaty rat kapitałowych) wykazano kwotę przypadającą do spłaty w 2018 r. w wysokości 7.543.793,00 zł, podczas gdy, jak wynikało z postanowień umów w sprawie zaciągnięcia kredytów, pożyczek oraz emisji obligacji, w momencie podjęcia ww. uchwały przypadająca do spłaty na rok 2018 kwota wyższa o 2.000.000,00 zł.

Różnica dotyczyła zobowiązań z tytułu wykupu obligacji, których termin został zmieniony dopiero na podstawie aneksu nr 2 z dnia 30 czerwca 2017 r. do umowy na przygotowanie, przeprowadzenie i obsługę niepublicznej emisji obligacji w formie niematerialnej. Powyższym aneksem zmieniono terminy wykupu obligacji serii A i B o łącznej wartości 2.000.000 zł z 2018 r. odpowiednio na: 2020 r. – 1.000.000 zł i 2021 r. – 1.000.000 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, do Wieloletniej Prognozy Finansowej przyjęto ww. kwoty na podstawie uchwały Nr XXVIII/248/16 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XV/178/12 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych na 2012 rok, którą postanowiono o zmianie terminów wykupu obligacji w ww. terminach.

Przygotowanie danych do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej należało do pracownika Wydziału Finansowego. Sprawowanie nadzoru nad prawidłowym wykonaniem budżetu należało do p. Agaty Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 3

Uwzględnić w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Świętochłowice rzetelne (obiektywne) prognozy przyjętych w niej wartości, w szczególności w zakresie rozchodów budżetu dotyczących wykupu papierów wartościowych,

mając na uwadze art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie przygotowania projektów Wieloletniej Prognozy Finansowej, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *Miasto Świętochłowice w umowach w sprawie kredytu w rachunku bieżącym wyraziło zgodę na obciążenie rachunku przez Bank w celu spłaty jego zobowiązań z tytułu umów. Powyższe było niezgodne z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), zgodnie z którym w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.*

W treści umowy zawartej 7 stycznia 2019 r. z Bankiem prowadzącym bankową obsługę budżetu Miasta Świętochłowice w sprawie kredytu w rachunku bieżącym na 2019 r., Miasto Świętochłowice w celu spłaty kredytu przeznaczonego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu jednostki samorządu terytorialnego, upoważniło Bank do obciążenia rachunku kredytu z tytułu: spłaty kapitału oraz odsetek od kredytu, prowizji i opłat, bez konieczności uzyskiwania odrębnych dyspozycji. W umowie tej przyjęto również, że powyższa spłata będzie następować przed wszystkimi innymi płatnościami (z wyjątkiem płatności korzystających z pierwszeństwa zaspokojenia na podstawie bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa), a ponadto Bank uzyskał uprawnienie do pobierania środków na ww. płatności również z innych rachunków Miasta.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, powyższe postanowienia zawarte w § 9 ww. umowy zostały uznane za prawidłowe, gdyż dotyczyły sposobu spłaty kredytu, a nie zabezpieczenia kredytu. Jednocześnie wskazano na treść § 6 ww. umowy, zgodnie z którym Bank odstępuje od zabezpieczenia Kredytu oraz wszelkich zobowiązań Kredytobiorcy wynikających z umowy.

Przyjęcie powyższych postanowień, zgodnie z którymi Bank jest uprawniony: do samodzielnego pobierania środków z rachunku bieżącego Miasta Świętochłowice, wg określonej przez siebie kolejności, a ponadto do pobierania tych środków z innych rachunków bankowych Miasta sytuuje jednakże Bank jako dysponenta środkami finansowymi Miasta. Nie ulega również wątpliwości, że jest to forma zabezpieczenia przez Bank spłaty zaciągniętego przez Miasto kredytu.

Powyższe uprawnienia Banku do pobierania środków na spłatę zobowiązania bez odrębnej dyspozycji Miasta Świętochłowice, przed wszystkimi innymi płatnościami, z wszelkich wpływów na rachunek, zostały również ujęte w pięciu umowach w sprawie kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w trakcie roku deficytu budżetowego, zawartych w latach 2015 - 2017, tj. umowie z dnia 22 stycznia 2015 r., umowie z dnia 21 stycznia 2016 r., umowie z dnia 14 lipca 2017 r., umowie z dnia 29 września 2017 r. i umowie z dnia 29 grudnia 2017 r.

Ponadto w umowach zawartych 29 września 2017 r. i 29 grudnia 2017 r. dodatkowo zostało zawarte uprawnienie Banku do pobierania środków na spłatę zobowiązań z innych rachunków bankowych.

Umowa z dnia 7 stycznia 2019 r. została podpisana ze strony Miasta Świętochłowice przez p. Daniela Begera – Prezydenta Miasta Świętochłowice przy kontrasygnacie p. Moniki Tetla – Skarbnika Miasta Świętochłowice.

Umowy z dnia 22 stycznia 2015 r. i z dnia 21 stycznia 2016 r. podpisał p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice, a umowy z dnia 14 lipca 2017 r., z dnia 29 września 2017 r. i z dnia 29 grudnia 2017 r. podpisał p. Stanisław Korman – były Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice, wszystkie przy kontrasygnacie p. Agaty Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 4

Ustanawiać zgodne z prawem zabezpieczenie spłaty kredytu w rachunku bieżącym zaciąganego przez Miasto Świętochłowice, mając na uwadze art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *W 2017 r. zaciągnięto zobowiązanie obciążające budżet Miasta Świętochłowice na 2018 r. z naruszeniem upoważnienia udzielonego przez Radę Miasta Świętochłowice poprzez zawarcie 29 listopada 2017 r. aneksu do umowy nr KSP. III.79.2017 z dnia 2 października 2017 r. na opracowanie i wydanie drukiem promocyjnego planu Miasta Świętochłowice, którym przesunięto termin realizacji umowy przez wykonawcę na rok następny. Naruszono tym art. 228 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn.zm.).*

Aneksem Nr 1 do umowy nr KSP. III.79.2017 z dnia 2 października 2017 r. pierwotny termin wykonania umowy, tj. do dnia 30 listopada 2017 r. został wydłużony do dnia 15 stycznia 2018 r. (na podstawie Aneksu Nr 2 z dnia 10 stycznia 2018 r. wskazano ostateczny termin jej realizacji – do dnia 31 stycznia 2018 r.). Wynikające z ww. umowy wynagrodzenie wykonawcy w kwocie 9.576,00 zł (brutto) zostało przeniesione do realizacji na rok 2018 r., a tym samym obciążyło budżet 2018 r.

Płatność za realizację przedmiotu umowy została dokonana 6 lutego 2018 r., na podstawie wystawionej przez Wykonawcę Faktury Nr 180001 z dnia 24 stycznia 2018 r. Powyższe zadanie stało się zadaniem wieloletnim.

W uchwale Nr XXX/259/ 16 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Świętochłowice na lata 2017 - 2030 upoważniono Prezydenta Miasta Świętochłowice do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć, określonych w załączniku nr 2 do uchwały. W wykazie przedsięwzięć do WPF brak było ww. zadania. Powyższa uchwała obowiązywała od 1 stycznia 2017 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, podstawą zawarcia aneksu w dniu 29 listopada 2017 r. były zabezpieczone środki finansowe na realizację ww. zadania w projekcie budżetu na rok 2018, który został przyjęty zarządzeniem Nr 518/2017 Prezydenta Miasta w dniu 15 listopada 2017 r. W projekcie budżetu w rozdziale 75075 w wydatkach statutowych (skąd miała być płatna umowa) przewidziano plan w wysokości 691.000,00 zł. Kwota ta pozostała na niezmienionym poziomie w uchwale budżetowej Nr XLV/374/17 przyjętej przez Radę Miejską w dniu 19 grudnia 2017 r.

Powyższy aneks, kontrasygnowany przez p. Agatę Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta Świętochłowice został podpisany przez Naczelnika Wydziału Kultury, Sportu, Promocji

Miasta Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, działającego na podstawie udzielonego przez p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta, upoważnienia z dnia 1 lutego 2016 r. Nr 27/2016 do składania oświadczeń woli w imieniu Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 5

Zaciągać wieloletnie zobowiązania zgodnie z upoważnieniami udzielonymi przez Radę Miejską w Świętochłowicach, stosownie do wymogów art. 228 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *W 2015 r. i 2017 r. zaciągnięto zobowiązania z tytułu prowizji od zawartych z Bankiem umów na organizację, prowadzenie i obsługę emisji obligacji, odpowiednio w 2015 r. na kwotę 25.000,00 zł, a w 2017 r. na kwotę 57.000,00 zł, pomimo braku wystarczających środków w planie finansowym wydatków Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w 2015 r. w kwocie 4.000,00 zł, a w 2017 r. w kwocie 38.759,52 zł.*

W myśl art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 poz. 885 z późn. zm.) jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

Z ww. tytułu dokonano również wydatków budżetowych, które nie miały pokrycia w planie finansowym wydatków Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, tj. na dzień 18 listopada 2015 r. w kwocie 4.000,00 zł i na dzień 6 września 2017 r. w kwocie 38.759,52 zł.

W myśl art. 44 ust. 1 pkt 3 i art. 254 pkt 3 ww. ustawy, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych, a dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Zasada nieprzekraczalności limitów określonych w planie finansowym wydatków wynika również z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

W 2015 r. plan wydatków jednostki Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach dla działu 757 – „Obsługa długu publicznego”, rozdziału 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego”, § 8090 – „Koszty emisji samorządowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje” ustalono w kwocie 40.000,00 zł. Do dnia 22 października 2015 r. w zakresie ww. podziałki klasyfikacji, zaangażowano środki wynikające z umów z 15 grudnia 2014 r., 2 lutego 2015 r., aneksu z 17 czerwca 2015 r. do umowy z 17 czerwca 2010 r., a przypadające do zapłaty w 2015 r. w kwocie ogółem 19.000,00 zł.

Miasto Świętochłowice w umowie z dnia 23 października 2015 r. na organizację, prowadzenie i obsługę emisji obligacji zobowiązało się do zapłaty prowizji w wysokości 25.000,00 zł.

Wobec powyższego, zawierając ww. umowę, zaciągnięto zobowiązanie przekraczające plan wydatków bieżących ujętych w budżecie Miasta Świętochłowice na 2015 r. na kwotę 4.000,00 zł.

Wydatkowania środków dokonano 18 listopada 2015 r. na podstawie wystawionej przez Bank 30 października 2015 r. faktury Nr DFP/1504175. W tym dniu środki finansowe nie były zabezpieczone w planie wydatków Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach. Plan wydatków został zwiększony dopiero zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 627/2015 z dnia 27 listopada 2015 r. z kwoty 40.000,00 zł do kwoty 44.000,00 zł.

W 2017 r. plan wydatków Urzędu Miejskiego dla działu 757, rozdziału 75702, § 8090 wynosił 30.000,00 zł. W dniu 28 sierpnia 2017 r. została zawarta umowa na organizację prowadzenie i obsługę emisji obligacji, w której Miasto Świętochłowice zobowiązało się do zapłaty prowizji w wysokości 57.500,00 zł należnej Bankowi w związku z jej podpisaniem. Do dnia 27 sierpnia 2017 r. w zakresie ww. podziałki klasyfikacji, zaangażowano środki w kwocie ogółem 11.259,52 zł, w tym za sporządzenie aktu notarialnego i wydanie wypisu tego aktu oraz z tytułu zawarcia 30 czerwca 2017 r. aneksu Nr 2 do umowy z dnia 29 lutego 2012 r. z Bankiem. Obciążenie Miasta Świętochłowice z tytułu ww. prowizji w kwocie 57.500,00 zł przekraczało w dniu zawarcia umowy, tj. 28 sierpnia 2017 r. przyjęty plan wydatków o kwotę 38.759,52 zł.

W dniu wydatkowania środków z tytułu przedmiotowej prowizji, tj. 27 września 2017 r. na podstawie wystawionej przez Bank 6 września 2017 r. faktury Nr DFP/17027700 na kwotę 57.000,00 zł, środki finansowe nie były zabezpieczone w planie wydatków Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach także na kwotę 38.759,52 zł.

Plan wydatków Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach został zwiększony dopiero zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 465/2017 z dnia 6 października 2017 r. o 38.760,00 zł.

Ponadto, w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym na dzień 30 września 2017 r., wykazano wykonanie wydatków w dziale 757, rozdziale 75702, § 8090 w wysokości 30.000,00 zł, pomimo że wydatki z tego tytułu zostały zrealizowane na ten dzień w wysokości 68.759,52 zł. Stosownie do §5 ust. 2, § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.) oraz §9 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia, dane w sprawozdaniach wykazuje się w zakresie wykonania - narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego, kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w kolumnie „Wydatki wykonane” wykazuje się zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego.

Aktualnie ww. zasady ujęte zostały w §5 ust. 2, § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.) oraz §8 ust. 2 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.

Osobą odpowiedzialną za przedkładanie danych w powyższym zakresie do sprawozdania Rb-28S był pracownik Wydziału Finansowego, zatrudniony – zgodnie z zakresem czynności na stanowisku księgowego. Kontrola wydatkowania środków w ramach przyjętego planu finansowego Urzędu Miejskiego należała do byłego Głównego Księgowego.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-28S Urzędu Miejskiego, sporządzone na dzień 30 września 2017 r. podpisali: p. Stanisław Korman – były Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice i p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta Świętochłowice.

Umowy w sprawie emisji obligacji komunalnych zawarte z PKO BP S.A.: z dnia 23 października 2015 r. oraz z dnia 28 sierpnia 2017 r. ze strony Miasta Świętochłowice podpisali odpowiednio: p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice oraz p. Stanisław Korman – były Zastępca Prezydenta Miasta. Kontrasygnata na ww. umowach została udzielona przez p. Agatę Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 6

Zapewnić zaciąganie zobowiązań zgodnie z planem finansowym Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach oraz dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Urzędu, stosownie do 44 ust.1 pkt 3, art. 46 ust. 1, art. 52 ust. 1 pkt 2, art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie prawidłowego wykazywania danych w sprawozdaniach Rb-28S, stosownie do § 5 ust. 2, § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.) oraz § 8 ust. 2 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie dysponowania kartami płatniczymi:

- *W latach 2015 - 2017 (do 29 sierpnia 2017 r.) dokonano wydatków przy użyciu służbowej karty obciążeniowej (o charakterze karty kredytowej) na kwotę 56.372,65 zł, pomimo braku określenia procedur w tym zakresie. Zgodnie z art. 247 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), zarząd jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe zasady, sposób i tryb przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz innych samorządowych jednostek organizacyjnych i osób prawnych, a także zasady rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystaniu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości i gospodarności dokonywania wydatków.*

Ww. wydatków kartą obciążeniową dokonał p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice. Wydatki te dotyczyły kosztów podróży służbowych m.in. na zakup biletów lotniczych, biletów wstępu na targi, za noclegi, ubezpieczenia.

Zasady wynikające z art. 247 ust. 3 ww. ustawy wprowadzono dopiero zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 413/2017 z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu przyznawania i korzystania z służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu jednostki samorządu

terytorialnego w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, a także zasad rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystaniu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości i gospodarności dokonywania wydatków. Powyższe zasady zmieniano zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 427/2017 z dnia 11 września 2017 r.

W 2017 r. nie udokumentowano wydatku dokonanego ww. kartą na kwotę 3.801,03 zł. Powyższej płatności dokonano służbową kartą obciążeniową w dniu 16 marca 2017 r. tytułem zapłaty za kolejne noclegi w terminie 15 -17 marca 2017 r. za pokój dwuosobowy w związku z podróżą służbową zagraniczną do Cannes (Francja), której celem był udział w międzynarodowych targach nieruchomości.

Pismem z dnia 30 marca 2017 r. p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice złożył oświadczenie o zagubieniu faktury na ww. kwotę.

Zgodnie z wyjaśnieniami, nie wystąpiono o wystawienie duplikatu faktury za pobyt w hotelu podczas podróży służbowej do Cannes.

Wydatku z rachunku bankowego Miasta na okoliczność automatycznej spłaty zobowiązań zaciągniętych ww. kartą dokonano przelewem z 5 kwietnia 2017 r. Powyższy wydatek pod względem merytorycznym zatwierdziła p. Ewa Jakubowska – były Sekretarz Miasta. Kontroli wydatków, dokonały: były Główny Księgowy oraz p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta

Dokonanie wydatków bez udokumentowania dowodem księgowym naruszyło zapisy instrukcji obiegu dokumentów księgowych stanowiącej załącznik do polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 363/2012 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie polityki rachunkowości obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach (ze zmianami). Zgodnie z wymogami instrukcji, wszystkie operacje gospodarcze powinny być udokumentowane odpowiednimi dowodami księgowymi. W przypadku uzasadnionego braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych operacja gospodarcza może być udokumentowana za pomocą księgowych dowodów zastępczych, sporządzonych przez osoby dokonujące operacji. Nie wolno stosować dowodów zastępczych przy operacjach, których przedmiotem są zakupy opodatkowane podatkiem VAT.

Po wprowadzeniu ww. zasad zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 413/2017 z dnia 30 sierpnia 2017 r., do 16 listopada 2018 r., p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice również korzystał z karty obciążeniowej do rachunku bankowego.

W 2018 r. rachunek karty obciążeniowej został obciążony wydatkami na kwotę 10.232,03 zł. W opisie transakcji zapisano : „zakup towaru” – opis AIR France Roissy CDG CEFRA oraz „zakup towaru” - eskay.pl S.A. Radom POL. Wydatku dokonano w dniu 19 października 2018 r. Natomiast w dniu 21 listopada 2018 r. p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice dokonał wpłaty w kasie Urzędu Miejskim w kwocie 10.332,03 zł (w tym 100,00 zł z tytułu kosztów anulowania biletu lotniczego), rozliczając tym samym rozrachunki z tytułu używania karty obciążeniowej. Nie przedłożył jednak dokumentów na okoliczność ww. płatności.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Wydziału Organizacyjnego i Kadr, z przedstawionej korespondencji elektronicznej wynikało, że podróż służbowa miała się odbyć do Brazylii. W Wydziale Organizacyjnym i Kadr nie znajdowały się dokumenty stanowiące podstawę zaciągnięcia zobowiązania przy użyciu karty obciążeniowej związanej z podróżą do

Brazylii. Wydział nie dysponował zaproszeniami, programem pobytu czy też dokumentami określającymi cel podróży. Wszelkie sprawy w tym zakresie realizowała osobiście p. Ewa Jakubowska – były Sekretarz Miasta, która prowadziła wszelką korespondencję w tym zakresie.

Zgodnie z ww. przyjętymi zasadami korzystania ze służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków, użytkownik był zobowiązany dokumentować każdą operację finansową, dokonaną za pomocą karty: rachunkiem fakturą VAT lub innym równoważnym dowodem księgowym potwierdzającym dokonanie operacji gospodarczej. W przypadku operacji finansowych dokonywanych za pośrednictwem internetu dokumentem takim mógł być wydruk potwierdzający dokonanie takiej operacji. Udokumentowanie operacji finansowej paragonem wymagało akceptacji Skarbnika Miasta.

Ponadto zgodnie z wymogami „Kontroli finansowej”, stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia nr 363/2012 Prezydenta Miasta Świętochłowiec z dnia 5 lipca 2012 r. ze zmianami: - kontrola finansowa m.in. powinna uwzględniać kontrolę zupełności i kompletności operacji, zmierzającą do zapewnienia, aby wszystkie operacje zostały poprawnie udokumentowane i zaewidencjonowane w księgach rachunkowych.

W latach 2015 - 2017 na kontach zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia” nie ujmowano operacji gospodarczych dokonanych przy użyciu karty obciążeniowej. Koszty związane z podróżami służbowymi opłacone kartą obciążeniową ujmowano w rejestrze wydatków na podstawie operacji bankowej (obciążenie konta). Operacje w tym zakresie ewidencjonowano w kosztach na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” tj. na kontach 402 „Usługi obce”, 409 „Pozostałe koszty rodzajowe” w korespondencji z kontem 130 „Rachunek bieżący jednostki”. Dopiero w 2018 r. na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” zaewidencjonowano kwoty do rozliczenia dotyczące ww. operacji na karcie obciążeniowej.

Skutkiem powyższego w 2015 r. nie ujęto w księgach Urzędu Miejskiego kosztów, zobowiązań oraz wydatków na kwotę 879,14 zł, wynikających z płatności dokonanych kartą obciążeniową w dniach 25 listopada 2015 r. oraz 1 grudnia 2015 r., a także prowizji pobranych przez bank w dniach 26 listopada oraz 3 grudnia 2015 r. Operacje te ujęto w księgach rachunkowych 2016 r., pomimo że dotyczyły 2015 r.

Naruszono tym art. 6 ust. 1, art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty; do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

W polityce rachunkowości jednostki nie ustalono zasad ewidencjonowania operacji gospodarczych dokonywanych służbową kartą obciążeniową.

Zobowiązania w kwocie 879,14 zł zostały automatycznie uregulowane przez Bank 5 stycznia 2016 r. na podstawie umowy ramowej o karty obciążeniowe zawartej w dniu 13 stycznia 2015 r.

Powyższe niespłacone do końca 2015 r. zobowiązania miały charakter zobowiązania finansowego z tytułu zaciągniętego kredytu na pokrycie występującego w trakcie roku przejściowego deficytu budżetowego. W myśl art. 89 ust.2 ustawy o finansach publicznych,

zaciągnięte kredyty i pożyczki, z przeznaczeniem na cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 tej ustawy, podlegają spłacie w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte.

W umowie tej, Bank przyznał Miastu Świętochłowice Limit Kart w wysokości 20.000,00 zł, na okres jej obowiązywania. Powyższa umowa wygasła w terminie rozwiązania umowy rachunku bankowego, która z kolei wygasła z dniem 15 lipca 2017 r. Kolejna umowa o wydawanie i używanie karty obciążeniowej z limitem globalnym w wysokości 20.000,00 zł została zawarta w dniu 25 września 2017 r. na okres do 31 grudnia 2019 r. W umowie tej zapisano, że wszystkie operacje dokonane przy użyciu karty w cyklu rozliczeniowym oraz związane z nimi prowizje i opłaty obciążają rachunek w dniu rozliczenia.

Wyrażenie zgody przez Miasto Świętochłowice na obciążenie rachunku przez Bank w celu spłaty jego zobowiązań z tytułu umowy, było niezgodne z wymogami art. 264 ust. 5 ww. ustawy. Stosownie do tego przepisu, w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.

Ponadto, po złożeniu rezygnacji z korzystania z ww. karty, p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice nie dokonał jej zwrotu, zgodnie z obowiązującymi procedurami w tym zakresie, lecz poinformował pismem z dnia 26 listopada 2018 r. p. Agatę Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta o dokonaniu trwałego jej zniszczenia w obecności pracownika Urzędu.

Zgodnie z pkt 2 rozdziału III oraz pkt 4 rozdziału V ww. zarządzenia Nr 413/2017, wszelkie formalności związane z likwidacją kart, miały być załatwiane przez Wydział Finansowy – Referat Obsługi Finansowo Księgowej, a użytkownik, który utracił prawo do korzystania karty zobowiązany był do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Skarbnika oraz Wydział Finansowy – Referat Obsługi Finansowo Księgowej oraz zwrócić kartę.

Wykonanie zarządzenia Nr 413/2017 powierzono Naczelnikowi Wydziału Finansowego, Głównemu Księgowemu oraz Naczelnikowi Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Świętochłowice.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie wykonywał Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, któremu kierownik jednostki powierzył prowadzenie rachunkowości jednostki, wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi. Do zadań Głównego Księgowego Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach należało również bieżące regulowanie zobowiązań, przygotowanie przepisów wewnętrznych dotyczących rachunkowości.

Umowę ramową o karty obciążeniowe zawartą dnia 13 stycznia 2015 r. podpisał p. Bartosz Karcz – były Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice przy kontrasygnacie p. Agaty Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta Świętochłowice. Umowę ramową z dnia 25 września 2017 r. podpisał p. Stanisław Korman – Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice przy kontrasygnacie p. Agaty Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta Świętochłowice.

Wykonywanie zadań w zakresie prawidłowej gospodarki finansowej Miasta w tym: sprawowanie nadzoru nad prawidłowym wykonywaniem budżetu Miasta, zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach należało do obowiązków p. Agaty Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 8

Zapewnić stosowanie procedur wewnętrznych wprowadzonych zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 413/2017 z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie określenia zasad, sposobu i trybu przyznawania i korzystania z służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, a także zasad rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystaniu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości i gospodarności dokonywania wydatków (ze zmianami), stosownie do art. 44 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 oraz art. 247 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

Wniosek nr 9

Rozważyć doprecyzowanie polityki rachunkowości o zasady ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach operacji opłaconych służbowymi kartami obciążeniowymi w celu prawidłowego ich ujmowania w księgach rachunkowych, mając na uwadze wymogi art. 6 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351).

W zakresie regulowania zobowiązań:

- *W latach 2017 - 2018 do dnia kontroli, nieterminowo regulowano zobowiązania, w tym z tytułu: kredytu w rachunku bieżącym, składek na rzecz Komunikacyjnego Związku Komunalnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach (zwanego dalej KZK GOP) z tytułu wpłat na dofinansowanie komunikacji, wpłat na rzecz Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii (zwanego dalej Związkiem Metropolitalnym), wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (zwanego dalej ZUS) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz wobec kontrahentów z tytułu zrealizowanych inwestycji oraz dostaw towarów i usług. Naruszono tym art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.*

Powyższe dotyczyło:

- *zobowiązań wg stanu na 31 grudnia 2017 r. w kwocie 3.059.458,26 zł z tytułu niedokonania spłaty zaciągniętego kredytu w rachunku bieżącym przeznaczonego na finansowanie przejściowego deficytu budżetowego w 2017 r. Naruszono tym art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Zgodnie z umową z 29 września 2017 r. kredyt w rachunku bieżącym, został udzielony na okres od 1 października 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. Kredyt ten rozliczono 2 stycznia 2018 r. nowym kredytem w rachunku bieżącym, zaciągniętym na rok 2018.*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, przyczyną braku ww. spłaty był brak wystarczających środków na rachunku bankowym, a Miasto Świętochłowice z powodu ww. opóźnienia nie poniosło dodatkowych kosztów z tytułu odsetek.

- *zobowiązań wobec KZK GOP z tytułu płatności dofinansowania do komunikacji Miasta Świętochłowice za rok 2018, nieuregulowanych w okresie od 10 czerwca 2018 r. do dnia kontroli, za: czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik i listopad 2018 r.*

w łącznej kwocie 5.764.651,17 zł. Zgodnie z zapisami uchwały Zgromadzenia KZK GOP Miasto Świętochłowice było zobowiązane do dokonywania przedmiotowych wpłat za poszczególne miesiące, w terminie do 10 dnia danego miesiąca. Wysokość wpłat wynosiła: za czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień i październik w wysokości 960.776,00 zł, każda wpłata oraz za listopad w wysokości 960.771,17 zł.

Miasto Świętochłowice podejmowało działania w celu prolongowania ww. terminów. Terminy wpłat za czerwiec i lipiec Zarząd Związku prolongował odpowiednio: do 30 września 2018 r. (uchwałą Nr 40/2018 z dnia 19 czerwca 2018 r.), do 14 grudnia 2018 r. (uchwałą Nr 46/2018 z 17 lipca 2018 r.). Prolongowane terminy płatności nie zostały jednak dochowane, a ponadto kolejne wnioski Miasta Świętochłowice do KZK GOP w Katowicach o odroczenia terminów płatności za: czerwiec, sierpień – listopad zostały rozpatrzone odmownie (uchwały Zarządu KZK GOP w Katowicach: Nr 52/2018 z dnia 11 września 2018 r., Nr 60/2018 r. z dnia 9 października 2018 r., Nr 70/2018 z dnia 6 listopada 2018 r.). Ponadto Zarząd KZK GOP w Katowicach uchwałą Nr 96/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r. nie wyraził zgody na przystąpienie do mediacji w zakresie odroczenia spłaty zadłużenia Miasta Świętochłowice z tytułu płatności dofinansowania do komunikacji za czerwiec – listopad 2018 r.

Na dzień zakończenia kontroli, okres zwłoki w regulowaniu zobowiązań wobec KZK GOP za miesiące od czerwca do listopada 2018 r. wynosił od 69 do 222 dni. W związku z powyższym Związek wystosował wobec Miasta Świętochłowice notę odsetkową Nr 2018/12/3/23 z dnia 31 grudnia 2018 r. Wysokość naliczonych do końca 2018 r. odsetek wynosiła 140.589,12 zł. Do dnia zakończenia kontroli ww. odsetki nie zostały zapłacone.

Ponadto na dzień 30 września 2018 r. nieprawidłowo ustalono jako niewymagalne zobowiązania wobec KZK GOP w Katowicach z tytułu niedokonanych wpłat dofinansowania do komunikacji miejskiej za sierpień i wrzesień 2018 r. (płatnych do 10 dnia miesiąca).

Skutkiem powyższego ww. zobowiązania nie zostały wykazane jako wymagalne w sporządzonych na dzień 30 września 2018 r. sprawozdaniach Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach: Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.), kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. W myśl § 9 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia w kolumnie "Zobowiązania wymagalne" wykazuje się zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone, z wyróżnieniem zobowiązań powstałych w latach ubiegłych i zobowiązań powstałych w roku bieżącym.

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), sprawozdanie sporządzane jest na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. Sposób wykazywania zobowiązań wymagalnych w sprawozdaniu Rb-Z został wskazany w: § 2 ust. 1 pkt 4, § 3 pkt: 9-11 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia. Zgodnie z ww. przepisami, w sprawozdaniu Rb-Z prezentuje się w układzie przedmiotowym zobowiązania wymagalne rozumiane jako wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika

minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone. W rozumieniu rozporządzenia, zobowiązanie staje się wymagalne licząc od dnia następnego po upływie terminu płatności wskazanego w dokumencie zapłaty lub zapisanego w umowie. Zobowiązania te winny być wykazane w wierszach E.4. (jako sumę wartości wykazanych w wierszach E4.1. i E.4.2.).

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, ww. zobowiązania nie zostały ujęte w sprawozdaniach w związku z pomyłką pracownika, która wynikała z dużej ilości korespondencji kierowanej do KZK GOP dotyczącej prolongaty płatności.

Przygotowywanie ww. danych do sprawozdań należało do Inspektora Wydziału Finansowego, podległego bezpośrednio Głównemu Księgowemu pełniącemu obowiązki Kierownika Referatu Obsługi Finansowo-Księgowej.

➤ zobowiązań na rzecz Związku Metropolitalnego z tytułu wpłaty części stałej składki rocznej za miesiąc grudzień 2018 r. w wysokości 45.290,00 zł, nieuregulowanej w okresie od 17 grudnia 2018 r. do 10 stycznia 2019 r. Termin płatności ww. składki wynikał z treści Statutu ww. Związku, przyjętego uchwałą Nr I/9/17 Związku Metropolitalnego z dnia 12 września 2017 r. ze zmianami. Zgodnie z § 37 ust. 3 Statutu, część stała składki rocznej miała być płatna w 12 równych, miesięcznych ratach – do 15 dnia każdego miesiąca. Przedmiotowa składka została opłacona 11 stycznia 2019 r. tj. 25 dni po terminie.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, w związku z niedochowaniem terminu płatności Związek Metropolitalny nie wystąpił do Miasta Świętochłowice o zapłatę odsetek.

➤ zobowiązań wobec kontrahentów z tytułu zrealizowanych inwestycji oraz dostaw towarów lub usług, wynikających ze 142 faktur, których pierwotny termin płatności przypadał na 2018 r., w tym:

- z tytułu 45 faktur, w zakresie których uzyskano prolongatę terminu płatności, a które:
 - zostały uregulowane z opóźnieniem od 2 do 24 dni, tj. 15 faktur na kwotę ogółem 1.336,596,33 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w zakresie ww. zobowiązań Miasto Świętochłowice posiadało zobowiązania wymagalne w wysokości 615.046,82 zł z tytułu 1 faktury, której termin płatności był prolongowany do dnia 14 grudnia 2018 r. została ona zapłacona 7 stycznia 2019 r., natomiast z dniem 1 stycznia 2019 r. wymagalne stały się również 4 faktury płatne do 31 grudnia 2018 r. w wysokości łącznie 618.418,96 zł.

- nie zostały uregulowane - do dnia 17 stycznia 2019 r., co dotyczyło 30 faktur na kwotę ogółem 3.523.009,27 zł. Zwłoka w zapłacie ww. zobowiązań wynosiła na dzień 17 stycznia 2019 r.: 17 dni w przypadku 3 faktur na kwotę ogółem 1.007.128,00 zł, 2 dni w przypadku 27 faktur na kwotę ogółem 2.515.881,27 zł

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w zakresie ww. zobowiązań Miasto Świętochłowice posiadało zobowiązania wymagalne w wysokości 1.302.397,56 zł z tytułu 11 faktur (odnośnie których prolongata terminu płatności nastąpiła po dniu 31 grudnia 2018 r.), natomiast z dniem 1 stycznia 2019 r. wymagalne stały się również 3 faktury płatne do 31 grudnia 2018 r. w łącznej wysokości 1.007.128,00 zł.

- z tytułu 97 faktur, w zakresie których nie dokonano prolongaty terminu płatności, a które:

- zostały uregulowane z opóźnieniem od 8 do 47 dni, tj. 86 faktur na kwotę ogółem 1.611.592,35 zł, których termin przypadał na: wrzesień (4 faktury), październik (1 faktura), listopad (3 faktury), grudzień (78 faktur).

Do dnia 31 grudnia 2018 r. uregulowano w ww. zakresie zobowiązania wynikające z 5 faktur na łączną kwotę 499.152,04 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w zakresie ww. zobowiązań Miasto posiadało zobowiązania wymagalne z tytułu 76 faktur w wysokości ogółem 1.064.379,03 zł, natomiast z dniem 1 stycznia 2019 r. wymagalne stały się również 5 faktur płatnych do 31 grudnia 2018 r. w wysokości łącznie 48.061,28 zł.

- nie zostały uregulowane do dnia 17 stycznia 2019 r, co dotyczyło 11 faktur na kwotę ogółem 2.019.614,40 zł, których termin przypadał na listopad (1 faktura)- grudzień 2018 r. (10 faktur). Zwłoka w zapłacie ww. zobowiązań wynosiła na dzień 17 stycznia 2019 r. od 19 do 54 dni. Ww. kwota stanowiła tym samym wartość zobowiązań wymagalnych Miasta Świętochłowice na dzień 31 grudnia 2018 r.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2018 r. występowały zobowiązania wymagalne z tytułu 21 faktur na kwotę ogółem 44.362,23 zł, których termin płatności został prolongowany i które zostały zapłacone zgodnie z terminem prolongaty, jednakże czynność prolongaty nastąpiła odpowiednio po dniu 31 grudnia 2018 r.

Następnie na dzień 17 stycznia 2019 r., nie zostało także uregulowane zobowiązanie Miasta Świętochłowice w wysokości 3.328.475,76 zł z tytułu płatnej do 4 stycznia 2019 r. faktury za realizację zadania pn.: „Termomodernizacja budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Świętochłowicach wraz z jego przebudową w celu poprawy efektywności energetycznej w infrastrukturze publicznej”.

W związku z opóźnieniami w zapłacie powyższych zobowiązań, Miasto poniosło do 18 stycznia 2019 r. dodatkowe koszty w postaci odsetek na kwotę ogółem 598,41 zł na podstawie not wystawionych przez 4 kontrahentów.

W księgach Urzędu nie prowadzono ewidencji analitycznej dla zobowiązań wymagalnych. Powyższe skutkowało tym, że w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, w kolumnie „Zobowiązania wymagalne” na dzień 30 września 2018 r. nie wykazano zobowiązań wymagalnych, które wynikały z niezapłaconych w terminie czterech faktur wystawionych przez kontrahentów w łącznej kwocie 467.187,44 zł. Powyższe zobowiązania dotyczyły utrzymania i obsługi szaleatów, bieżącego utrzymania zieleni miejskiej, skwerów, placów siłowni plenerowych oraz obiektów Street Workout, dystrybucji energii elektrycznej, sprzedaży energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia ulicznego. Faktury te wpłynęły do Wydziału Finansowego, w terminie umożliwiającym spłatę zobowiązań, jednak z powodu niewystarczających środków finansowych, płatności dokonywano z opóźnieniem. Zgodnie z wyjaśnieniami, zobowiązania wymagalne nie zostały wykazane pomyłkowo w sprawozdaniach w związku z zamieszczeniem z dużą ilością korespondencji kierowanej do kontrahentów.

➤ *zobowiązań wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne w latach 2015 - 2017 za miesiące: czerwiec 2015 r., listopad 2015 r., marzec 2016 i sierpień 2017 r., co było niezgodne z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 z późn.zm.). Zwłoka w regulowaniu ww. zobowiązań wynosiła od 1 do 145 dni i skutkowała zapłatą odsetek w łącznej kwocie 109,00 zł.*

Zaniechano również uiszczenia składek za miesiąc sierpień 2015 r. w odroczonej terminie, co było niezgodne z postanowieniami umowy Nr 060042000110/15 o odroczenie terminu płatności składek z 6 listopada 2015 r. Zgodnie z ww. umową, odroczone składki, w ogólnej kwocie 76.738,13 zł. Płatnik składek zobowiązał się do opłaty należności do

7 marca 2016 r. Powyższe składki zapłacono dopiero 23 marca 2016 r. w łącznej kwocie 78.543,13 zł, w tym kwota odroczonej składki 76.738,13 zł, opłata prolongacyjna w łącznej kwocie 1.531,00 zł oraz odsetki w łącznej kwocie 274,00 zł. Termin opóźnienia wynosił 16 dni.

Miasto Świętochłowice zwróciło się pismami z dnia: 4 września 2015 r., 5 września 2016 r., 4 września 2017 r., 4 grudnia 2017 r. 5 września 2018 r. do ZUS Oddział w Chorzowie o odroczenie terminu płatności składek Urzędu Miejskiego na okres 6 miesięcy, tj. odpowiednio do dnia: 7 marca 2016 r., 6 marca 2017 r., 5 marca 2018 r., 5 czerwca 2018 r., 5 marca 2019 r. Zgoda na przesunięcie terminu płatności została wyrażona w zawartych umowach o odroczeniu terminu płatności składek dopiero w dniach, odpowiednio: 6 listopada 2015 r., 21 października 2016 r., 2 października 2017 r., 28 lutego 2018 r., 24 października 2018 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami, powyższe wynikało z trudnej sytuacji finansowej Miasta Świętochłowice, braku wystarczających środków na rachunku bankowym Miasta.

W latach 2015 - 2018 nie ujęto w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach zobowiązań jako wymagalnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w szczególności:

według stanu na 30 września 2015 r. kwoty 76.738,13 zł,

według stanu na 30 września 2016 r. kwoty 43.289,66 zł,

według stanu na 30 września 2017 r. kwoty 74.369,78 zł,

według stanu na 31 grudnia 2017 r. kwoty 54.532,93 zł,

według stanu na 30 września 2018 r. kwoty 65.678,59 zł.

Do dnia zakończenia kontroli, nie prowadzono ewidencji analitycznej do ww. zobowiązań w zakresie ich wymagalności za lata 2015 – 2018. Program stosowany przez jednostkę nie pozwalał na wyodrębnienie zobowiązań wymagalnych.

W zakładowym planie kont przyjętym zarządzeniem Nr 363/2012 z dnia 5 lipca 2012 r. ze zmianami, nie określono sposobu prowadzenia kont ksiąg pomocniczych w zakresie wymagalności zobowiązań. W powyższym zarządzeniu, przyjęto zasadę sporządzania sprawozdań Rb-28S, zgodnie z którą, w przypadku zobowiązań wymagalnych sporządza się wydruk z systemu księgowego potwierdzającego zaistniałą sytuację.

Stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości, określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn.zm.) oraz § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz.1911), zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

Powyższe skutkowało niewykazaniem ww. zobowiązań jako wymagalnych w Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, w kolumnie „Zobowiązania wymagalne” wg stanu na 30 września 2015 r., 30 września 2016 r., 30 września 2017 r., 31 grudnia 2017 r., 30 września 2018 r., odpowiednio w kwotach: 76.738,13 zł, 43.289,66 zł, 74.369,78 zł, 54.532,93 zł, 65.678,59 zł.

Było to niezgodne z § 9 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119) oraz § 8 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

Ponadto, w latach 2017 - 2018 Miasto Świętochłowice przekazywało środki na wydatki dla jednostek budżetowych Miasta Świętochłowice w niewystarczającej wysokości, co skutkowało powstaniem w tych jednostkach zobowiązań wymagalnych. Zobowiązania wymagalne zgodnie ze sprawozdaniami jednostkowymi Rb-28S i Rb-Z wynosiły:

- wg stanu na koniec IV kwartału 2017 r. łączną kwotę 390.914,81 zł, stanowiące zobowiązania Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach, Domów Pomocy Społecznej w Świętochłowicach z tytułu: odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, dodatków mieszkaniowych, kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- wg stanu na koniec II kwartału 2018 r. łączną kwotę 1.959.683,04 zł, stanowiące zobowiązania placówek oświatowych Miasta Świętochłowice z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wg stanu na koniec III kwartału 2018 r. łączną kwotę 423.675,04 zł, stanowiące zobowiązania Miejskiego Zarządu Oświaty w Świętochłowicach z tytułu dotacji dla Salezjańskiego Zespołu Szkół Publicznych.

Jednostki budżetowe, w których wystąpiły zobowiązania wymagalne pisemnie wnioskowały o zapotrzebowanie środków finansowych, pomimo tego otrzymywały środki w niższych kwotach. W Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach nie ustalono pisemnych zasad przekazywania środków finansowych na pokrycie wydatków, realizowanych przez jednostki budżetowe działające na terenie Miasta Świętochłowice.

Stwierdzono również, że w latach 2015 - 2018, jednostki organizacyjne Miasta Świętochłowice również nieterminowo regulowały zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, a w związku z tym razem z Urzędem występowały do ZUS o odroczenie płatności składek. Zgodnie ze sporządzonymi przez pracowników Urzędu w trakcie kontroli tabelami, 36 jednostek organizacyjnych, w tym: 34 jednostki budżetowe oraz dwie instytucje kultury, wnioskowały o odroczenia terminu płatności składek. Zobowiązania wymagalne jednostek organizacyjnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wynosiły:

według stanu na 30 września 2015 r. kwotę 413.645,42 zł,
według stanu na 31 grudnia 2015 r. kwotę 225.542,28 zł,
według stanu na 30 września 2016 r. kwotę 444.808,61 zł,

według stanu na 31 grudnia 2016 r. kwotę 211.213,43 zł,
według stanu na 30 września 2017 r. kwotę 410. 650,59 zł,
według stanu na 31 grudnia 2017 r. kwotę 553.759,03 zł,
według stanu na 30 września 2018 r. kwotę 421.288,10 zł.

Ww. zobowiązania wymagalne nie zostały wykazane w sprawozdaniach jednostkowych a następnie zbiorczych: Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na dzień 30 września: 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r. oraz na dzień 31 grudnia roku 2015, 2016, 2017.

Powyższe nieprawidłowości dotyczące nieterminowego regulowania zobowiązań oraz braku prowadzenia ewidencji dla zobowiązań wymagalnych, stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej Miasta Świętochłowice, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-6100/44/4/14/15 z dnia 15 maja 2015 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie wykonywał Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, któremu kierownik jednostki powierzył prowadzenie rachunkowości jednostki, a do którego zadań należało również bieżące regulowanie zobowiązań, przygotowanie przepisów wewnętrznych dotyczących rachunkowości. Sprawowanie nadzoru nad prawidłowym wykonywaniem budżetu Miasta, należało do obowiązków p. Agaty Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta oraz p. Moniki Tetla – Skarbnika Miasta, której 3 grudnia 2018 r. powierzono obowiązki i odpowiedzialność w zakresie określonym w przepisach ustawy o finansach publicznych.

Jednostkowe sprawozdania Rb-28S za okres od początku roku do dnia 30 września 2015 r. podpisali p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta oraz były Główny Księgowy, za okres od początku roku do dnia 30 września 2016 r. (korekta nr 1 – brak daty) podpisali z upoważnienia Prezydenta Miasta p. Stanisław Korman – były Drugi Zastępca Prezydenta Miasta oraz były Główny Księgowy, za okres od początku roku do dnia 30 września 2017 r. (z dnia 10 października 2017 r.) podpisali z upoważnienia Prezydenta Miasta p. Stanisław Korman – były Drugi Zastępca Prezydenta Miasta oraz p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta, za okres od początku roku do dnia: 31 grudnia 2017 r. (26 marca 2018 r.) oraz za okres od początku roku do dnia 30 września 2018 r. (brak daty) podpisali z upoważnienia Prezydenta Miasta p. Stanisław Korman – były Drugi Zastępca Prezydenta Miasta oraz były p.o. Głównego Księgowego.

Jednostkowe sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec III kwartału 2015 r. (z dnia 12 października 2015 r.) podpisali z upoważnienia Prezydenta Miasta p. Bartosz Karcz – były Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta oraz były Główny Księgowy, wg stanu na koniec III kwartału 2016 r. (z dnia 21 października 2016 r.) podpisali z upoważnienia Prezydenta Miasta p. Stanisław Korman – były Drugi Zastępca Prezydenta Miasta oraz p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta, wg stanu na koniec III kwartału 2017 r. (z dnia 20 października 2017 r.) podpisali z upoważnienia Prezydenta Miasta p. Stanisław Korman – były Drugi Zastępca Prezydenta Miasta oraz p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta, wg stanu na koniec IV kwartału: 2017 r. (z dnia 16 lutego 2018 r.), podpisali z upoważnienia Prezydenta Miasta p. Stanisław Korman – były Drugi Zastępca Prezydenta Miasta oraz p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta, wg stanu na koniec III kwartału 2018 r. (z dnia 17 października 2017 r.) podpisali z upoważnienia Prezydenta Miasta

p. Stanisław Korman – były Drugi Zastępca Prezydenta Miasta oraz były p.o. Głównego Księgowego.

Stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, za prawidłową gospodarkę finansową Miasta Świętochłowicach odpowiedzialność ponosili: p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice, a od dnia 22 listopada 2018 r. p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 10

Podjąć systematyczne działania zapewniające utrzymanie płynności finansowej, pozwalającej w szczególności terminowo regulować obciążające Miasto Świętochłowice zobowiązania w celu niedopuszczenia do powstania kolejnych zobowiązań oraz zapłaty odsetek, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 300).

Wniosek nr 11

Uzupełnić przepisy wewnętrzne regulujące politykę rachunkowości Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach o opis sposobu prowadzenia kont ksiąg pomocniczych w zakresie zobowiązań wymagalnych, stosownie do art. 8, art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) oraz § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie prawidłowego ustalania zobowiązań pod kątem ich wymagalności oraz ujmowania zobowiązań w księgach rachunkowych w celu ich prawidłowego prezentowania w sprawozdaniach Rb-Z, Rb-28S, mając na uwadze § 8 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), a ponadto art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- *W listopadzie 2018 r. w związku z upływem kadencji naliczono i wypłacono zawyżone wynagrodzenie p. Dawidowi Kostempskiemu – byłemu Prezydentowi Miasta Świętochłowice o kwotę 2.383,67 zł brutto, poprzez zaniechanie proporcjonalnego*

naliczenia wynagrodzenia za ten miesiąc, stosownie do zasad określonych w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Płacy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 927). Stosownie do ww. przepisu w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą, i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika w pracy z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.

Powyższym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) w związku z art. 80 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.). Zgodnie z art. 44 ust. 2 ww. ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Stosownie natomiast do wskazanego art. 80 kodeksu pracy wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią.

Wynagrodzenie dla p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta ustalono zgodnie z uchwałą Nr I/3/14 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 28 listopada 2014 r. W związku z upływem kadencji, rozwiązanie stosunku pracy z p. Dawidem Kostempskim – byłym Prezydentem Miasta nastąpiło z dniem 22 listopada 2018 r., natomiast wynagrodzenie obliczono za cały miesiąc zamiast proporcjonalnie do dnia rozwiązania stosunku pracy.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, przyczyną powyższego był błąd techniczny programu Kadrowo-placowego QNT.

Sporządzenie listy płac należało do pracowników byłego Wydziału Organizacyjnego i Kadr (od 1 stycznia 2019 r. Wydziału Organizacyjnego). Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Ewa Jakubowska – były Sekretarz Miasta Świętochłowice. Sprawdzenia listy płac po względem merytorycznym oraz zatwierdzenia do wypłaty wynagrodzenia dokonał p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 13

Podjąć działania w celu ponownego wyliczenia wynagrodzenia oraz dokonania dobrowolnego zwrotu do budżetu przez p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowic, równowartości zawyżonego wypłaconego wynagrodzenia za miesiąc listopad 2018 r., mając na uwadze art. 80 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.) oraz § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Płacy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 927), a w przypadku braku dobrowolnej wpłaty, rozważyć jego wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych za naliczenie i wypłacenie tego wynagrodzenia, w oparciu

o zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.).

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór na pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie naliczania miesięcznych wynagrodzeń, mając na uwadze przepisy art. 80 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.), § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Płacy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 927), a ponadto art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt tej ustawy.

- *W listopadzie 2018 r. nieterminowo wypłacono wynagrodzenie trzem pracownikom Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, czym naruszono art. 85 § 1 i § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.) oraz postanowienia Regulaminu Pracy wprowadzonego zarządzeniem Nr 702/2015 Prezydenta Miasta Świętochłowic z dnia 29 grudnia 2015 r. ze zmianami. Zgodnie z przytoczonym przepisem Kodeksu pracy, wypłaty wynagrodzenia za pracę dokonuje się co najmniej raz w miesiącu, w stałym i ustalonym z góry terminie. Wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego. Zgodnie z postanowieniami ww. Regulaminu Pracy, wynagrodzenie za pracę wypłacane jest do ostatniego dnia każdego miesiąca.*

Powyższe dotyczyło wynagrodzenia dla trzech pracowników Urzędu Miejskiego:

- p. Daniela Beger – Prezydenta Miasta Świętochłowic należnego za okres od 22 do 30 listopada 2018 r., które zostało ustalone uchwałą Nr II/14/18 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta;

- p. Soni Kwaśny – Pierwszego Zastępcy Prezydenta – należnego za okres od 23 do 30 listopada 2018 r. oraz p. Sławomira Pośpiech – Drugiego Zastępcy Prezydenta – należnego za okres od 23 do 30 listopada 2018 r., które zostały ustalone angażami z listopada 2018 r.

Wypłaty ww. wynagrodzeń dokonano dopiero w dniu 12 grudnia 2018 r. na podstawie listy płac za grudzień 2018 r. z dnia 12 grudnia 2018 r.

Z wyjaśnień pracowników Urzędu wynikało, że powyższa uchwała Nr II/14/18 w sprawie ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta została podjęta przez Radę Miejską w Świętochłowicach w dniu 30 listopada 2018 r., a ówczesny Przewodniczący Rady Miejskiej p. Dawid Kostempski podpisał uchwałę dopiero 6 grudnia 2018 r., co uniemożliwiło terminową wypłatę wynagrodzenia.

- *W październiku 2018 r. nieprawidłowo ustalono wynagrodzenie zasadnicze dla Naczelnika ówczesnego Wydziału Organizacyjnego i Kadr, niezgodnie z zasadami wynikającymi Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach*

wprowadzonego na mocy zarządzenia Nr 384/2014 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 17 września 2014 r. ze zmianami.

Wynagrodzenie ustalono na podstawie angażu z dnia 31 października 2018 r., w którym przyznano z dniem 1 listopada 2018 r. wynagrodzenie zasadnicze wg XVII kategorii zaszeregowania w wysokości 5800,00 zł. W obowiązującym wówczas ww. Regulaminie przewidziano w XVII kategorii zaszeregowania wynagrodzenie zasadnicze w wysokości od 2.100,00 zł do 5.650,00 zł (Tabela Nr 1 miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego – Załącznik Nr 1 do Regulaminu wynagradzania).

Zgodnie z Załącznikiem Nr 2: Tabela stanowisk – wymagane kwalifikacje, kategoria zaszeregowania, stawki dodatku funkcyjnego, maksymalna wysokość premii regulaminowej dla poszczególnych stanowisk do Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach wprowadzonego na mocy zarządzenia Nr 384/2014 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 17 września 2014 r. ze zmianami, dla stanowiska Naczelnika Wydziału została przewidziana kategoria zaszeregowania w przedziale od XV do XVIII.

Wyrażona kwotowo w ww. angażu stawka wynagrodzenia zasadniczego nie przekraczała maksymalnej wysokości wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego dla tego stanowiska, która zgodnie z ww. Regulaminem Wynagrodzeń maksymalnie mogła wynosić 6.050,00 zł.

Z wyjaśnień pracowników Urzędu wynikało, że wysokość kwoty podwyżki została dyspozycją Sekretarza Miasta przekazana pracownikom kadr do sporządzenia stosownego angażu, omyłkowo poprzez niedopisanie „I” w kategorii zaszeregowania XVIII, dla której według powyższego zarządzenia Prezydenta Miasta Świętochłowice, maksymalne wynagrodzenie wynosiło 6050,00 zł.

Do dnia zakończenia kontroli pracownik przebywał na urlopie rodzicielskim (do dnia 1 stycznia 2019 r.) a następnie na urlopie wypoczynkowym.

Sporządzenie projektu angażu należało do pracowników ówczesnego Wydziału Organizacyjnego i Kadr (od 1 stycznia 2019 r. Wydziału Organizacyjnego). Kontrolę merytoryczną przygotowanego angażu sprawowała p. Ewa Jakubowska – były Sekretarz Miasta, która wykonywała obowiązki Naczelnika ówczesnego Wydziału Organizacyjnego i Kadr. Angaż był podpisany przez p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie sporządzania projektów angażu pracowników, zgodnie z postanowieniami Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach ustalonego zarządzeniem Nr 384/2014 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 17 września 2014 r. ze zmianami, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- W latach 2016 - 2018 przyznawano i wypłacano nagrody uznaniowe dla pracowników Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach z pominięciem indywidualnych pisemnych zawiadomień dla pracowników o przyznaniu nagrody wraz ze wskazaniem uzasadnienia podstaw ich przyznania. Powyższym naruszono art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.), zgodnie z którym odpis zawiadomienia o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia składa się do akt osobowych

pracownika. Ponadto stosownie do § 14 ust. 5 Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, wprowadzonego zarządzeniem Prezydenta Miasta w Świętochłowicach Nr 384/2014 z dnia 17 września 2014 r. ze zmianami, decyzja o przyznaniu nagrody dołączana jest do akt osobowych pracownika.

W latach 2016 - 2018 nagrody dla pracowników Urzędu Miejskiego przyznawano na podstawie zbiorczych list nagród dla pracowników Urzędu wraz z proponowanymi kwotami netto dla każdego pracownika.

Zbiorcze listy nagród za kwiecień 2017 r. zatwierdził p. Dawid Kostemski – były Prezydent Miasta Świętochłowice, a za grudzień 2016 r. oraz za kwiecień 2018 r. zatwierdziła p. Ewa Jakubowska – były Sekretarz Miasta, która nie posiadała upoważnienia Prezydenta Miasta do działania w tym zakresie.

Zgodnie z art. 7 pkt 1 i pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.) czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec zastępców prezydenta miasta, skarbnika miasta, sekretarza miasta oraz innych pracowników urzędu miasta wykonuje prezydent miasta.

Ponadto, w grudniu 2017 r. wypłacono nagrody uznaniowe dla pracowników Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach z pominięciem pisemnej formy ich przyznania, tj. bez indywidualnych zawiadomień pracowników o przyznanej nagrodzie jak i bez zbiorczych list pracowników Urzędu wraz z proponowanymi kwotami. Ponadto brak było listy płac dotyczących wypłaty ww. nagród. Wypłatę nagród potwierdzały przelewy na rachunek bankowy lub dowód wypłaty gotówki w kasie.

Stosownie do postanowień § 14 ust. 1 i ust. 7 pkt 5) ww. Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu, w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia Prezydent może przyznać pracownikowi nagrodę uznaniową. Prezydent podejmuje także decyzję w sprawie propozycji wysokości nagród dla pracowników, złożonych przez kierowników komórek organizacyjnych.

Powyższe dotyczyło następujących wypłat nagród:

- p. Bartoszowi Karcz – byłemu I Zastępcy Prezydenta Miasta w dniu 19 grudnia 2017 r. wypłacono nagrodę w kwocie brutto 23.035,81 zł. Powyższe wynikało z karty wynagrodzeń pracownika oraz z przelewu na rachunek bankowy. Do kontroli nie przedłożono pisma o przyznaniu nagrody ani listy płac dotyczącej tej nagrody.
- p. Stanisławowi Korman – byłemu II Zastępcy Prezydenta Miasta w dniu 19 grudnia 2017 r. wypłacono nagrodę w kwocie brutto 4.607,39 zł. Powyższe wynikało z karty wynagrodzeń pracownika oraz przelewu na rachunek bankowy ww. osoby. Do kontroli nie przedłożono pisma o przyznaniu nagrody ani listy płac dotyczącej tej nagrody.
- p. Ewie Jakubowskiej – byłemu Sekretarzowi Miasta w dniach 7 i 19 grudnia 2017 r. wypłacono nagrody w łącznej kwocie 6.597,99 zł brutto. Do kontroli przedłożono pismo dotyczące przyznania nagrody w kwocie brutto 1.148,69 zł. Natomiast w liście płac z dnia 7 grudnia 2017 r. naliczono nagrodę w kwocie brutto 1.389,38 zł.
- p. Agacie Ślęzak – byłemu Skarbnikowi Miasta w dniach 8 i 20 grudnia 2017 r. wypłacono nagrody w łącznej kwocie brutto 6.966,96 zł. Do kontroli przedłożono pismo dotyczące przyznania nagrody w kwocie brutto 1.148,69 zł. Natomiast w liście płac z dnia 7 grudnia 2017 r. naliczono nagrodę w kwocie brutto 1.389,38 zł.

Wskazane powyżej nagrody dwóch osób były wypłacone niezgodnie z dyspozycją kierownika jednostki, co polegało na tym, że p. Ewa Jakubowska – były Sekretarz Miasta na pismach o przyznaniu nagrody naniósł odręcznie adnotację o wyższej kwocie nagrody.

Powyższe dotyczyło:

- p. Ewy Jakubowskiej – byłego Sekretarza Miasta, której pismem z 6 grudnia 2017 r. p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice przyznał nagrodę pieniężną w wysokości 1.148,69 zł brutto. Na ww. piśmie została dopisana adnotacja przez p. Ewę Jakubowską – byłego Sekretarza Miasta: „Uzgodniona kwota netto 800,00 zł. W przypadku zmiany/przekroczeń progu podatkowego wpływa na zmianę kwoty brutto z 1148,69 zł na 1389,38 zł”. Do powyższej adnotacji brak akceptacji p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice. Nagroda została naliczona i wypłacona w kwocie 1.389,38 zł brutto na podstawie listy płac z 7 grudnia 2017 r. (przelew w kwocie 800,00 zł netto na rachunek bankowy w dniu 7 grudnia 2017 r.). Różnica wynosiła 240,69 zł brutto.

- p. Agaty Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta, której pismem z 6 grudnia 2017 r. p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice przyznał nagrodę pieniężną w wysokości 1.148,79 zł brutto. Na ww. piśmie została dopisana adnotacja przez p. Ewę Jakubowską – byłego Sekretarza Miasta: „Uzgodniona kwota netto 800,00 zł. W przypadku zmiany/przekroczeń progu podatkowego wpływa na zmianę kwoty brutto z 1148,69 zł na 1389,38 zł”. Do powyższej adnotacji brak akceptacji p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice. Nagroda została naliczona i wypłacona w kwocie 1.389,38 zł brutto na podstawie listy płac z dnia 7 grudnia 2017 r. (odbiór w kasie w kwocie 800,00 zł netto w dniu 8 grudnia 2017 r.). Różnica wynosiła 240,69 zł brutto.

Naliczenie i wypłacenie ww. pracownikom nagród w innej wysokości od przyznanej przez działającego w imieniu pracodawcy (Urzędu) kierownika jednostki - Prezydenta Miasta, było niezgodne z art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.), a tym samym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika Urzędu, ww. nagrody zostały wypłacone na podstawie listy płac, sporządzonej zgodnie z wykazem osób i kwot przypisanych osobom, zatwierdzonym przez p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta. Dokumenty te zostały sporządzone, natomiast na dzień kontroli Urząd nie był w ich posiadaniu.

W myśl art. 94 ust. 9b ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 1666 z późn. zm.), pracodawca jest obowiązany w szczególności: m.in. przechowywać dokumentację pracowniczą w sposób gwarantujący zachowanie jej poufności, integralności, kompletności oraz dostępności, w warunkach niegroźących uszkodzeniem lub zniszczeniem przez okres zatrudnienia, a także przez okres 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym stosunek pracy uległ rozwiązaniu lub wygasł, chyba że odrębne przepisy przewidują dłuższy okres przechowywania dokumentacji pracowniczej. Z kolei zgodnie z art. 125a ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887 z późn. zm.), płatnik składek jest zobowiązany przechowywać listy płac, karty wynagrodzeń albo inne dowody, na podstawie których następuje ustalenie podstawy wymiaru emerytury lub renty, przez okres 50 lat od dnia zakończenia przez ubezpieczonego pracy u danego płatnika.

Ponadto, nieprawidłowo dokonano wypłaty nagród w kasie Urzędu poprzez przyjęcie dowodu księgowego bez podpisów osób upoważnionych do zlecenia wypłaty ww. nagrody, co naruszało postanowienia instrukcji kasowej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach wprowadzonej zarządzeniem Nr 318/08 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia

31 grudnia 2008 r. ze zmianami. Zgodnie z postanowieniami ww. instrukcji, przed przyjęciem lub wypłatą gotówki kasjer zobowiązany jest sprawdzić, czy odpowiednie dowody księgowe są podpisane przez osoby upoważnione do zlecenia wypłaty lub wpłaty. Dowody księgowe nie podpisane przez osoby do tego upoważnione, nie mogą być przez kasjera przyjęte do realizacji.

Powyższe dotyczyło wypłaty nagród w kasie p. Agacie Ślęzak – byłemu Skarbnikowi Miasta w dniu 8 grudnia 2017 r. w kwocie 800,00 zł i w dniu 20 grudnia 2017 r. w kwocie 1.500,00 zł. Wypłat dokonano na podstawie dowodu księgowego pn.: „wypłaty gotówkowe” (zawierającego kwotę do wypłaty, tytuł wypłaty, imię i nazwisko osoby dla której ma być wypłacona gotówka,) na którym znajdował się tylko podpis osoby odbierającej gotówkę z kasy, natomiast dokument ten nie posiadał żadnego podpisu osób uprawnionych do zlecenia wypłaty.

Wniosek nr 16

Rozważyć podjęcie działań w celu dokonania dobrowolnego zwrotu do budżetu równowartości nagród uznaniowych wypłaconych bez prawidłowego ich przyznania, mając na uwadze postanowienia § 14 Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, wprowadzonego zarządzeniem Prezydenta Miasta w Świętochłowicach Nr 384/2014 z dnia 17 września 2014 r. ze zmianami, przepis art. 7 ustawy dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1260 z późn. zm.), a w przypadku braku dobrowolnej wpłaty, rozważyć jego wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych za naliczenie i wypłacenie tych nagród, w oparciu o zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.).

Wniosek nr 17

Zapewnić prawidłową formę przyznawania nagród pracownikom Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, mając na uwadze art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.), art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.), a ponadto art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 18

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie prawidłowego przechowywania i zabezpieczenia przed utratą dokumentacji pracowniczej stosownie do art. 94 ust. 9b ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.) oraz art. 125a ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2018 r., poz. 1270 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 19

Wzmocnić nadzór w zakresie prawidłowego wypłacania gotówki w kasie, zgodnie z postanowieniami Instrukcji kasowej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, wprowadzonej zarządzeniem Nr 318/08 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 31 grudnia 2008 r. ze zmianami, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3

ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *W latach 2017 - 2018 bezpodstawnie udzielono dla dwóch osób urlopu na przygotowanie do egzaminu radcowskiego, co naruszało art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U z 2016 r., poz. 233 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu radcowskiego. Z uprawnienia tego można skorzystać tylko raz. Urlop na przygotowanie do egzaminu radcowskiego został udzielony po zakończonym egzaminie, który odbył się w marcu w dniach 28 – 31 marca 2017 r., co dotyczyło:*

➤ *p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice, który złożył wnioski o udzielenie urlopu w okresie:*

- *od 31 lipca do 7 sierpnia 2017 r. w ilości 6 dni robocze (8 dni kalendarzowych);*
- *od 3 stycznia do 4 stycznia 2018 r. w ilości 2 dni robocze (2 dni kalendarzowych);*
- *od 9 lutego do 13 lutego 2018 r. w ilości 3 dni robocze (5 dni kalendarzowych);*
- *od 4 kwietnia do 6 kwietnia 2018 r. w ilości 3 dni robocze (3 dni kalendarzowych).*

Przyczyną powyższego była bezpodstawną akceptacją udzielenia ww. urlopu przez p. Ewę Jakubowską – byłego Sekretarza Miasta oraz p. Bartosza Karcz – byłego Zastępcę Prezydenta Miasta Świętochłowice – wykonujących czynności z zakresu prawa pracy wobec Prezydenta Miasta Świętochłowice.

➤ *p. Dawida Karcz - byłego Zastępcę Prezydenta Miasta Świętochłowice, który pismem z dnia 20 marca 2017 r. zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na płatny urlop szkoleniowy w wysokości 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu radcowskiego.*

Z ewidencji czasu pracy wynikało, że po egzaminie został udzielony ww. pracownikowi urlop w dniach: 7, 21 28 kwietnia 2017 r. Pismem z dnia 10 maja 2017 r. p. Bartosz Karcz – były Zastępca Prezydenta Miasta poprosił o zgodę na wycofanie przedmiotowego wniosku o urlop w zakresie niewykorzystanym.

Zgody na powyższe udzielił p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice.

Ponadto zaniechano w 2018 r. potrącenia z tytułu korzystania z ww. urlopu 20% wynagrodzenia p. Dawidowi Kostempskiemu – byłemu Prezydentowi Miasta Świętochłowice. Powyższym naruszono art. 34 ust. 3 ww. ustawy o radcach prawnych. Zgodnie z tym przepisem, pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80% wynagrodzenia, na przygotowanie się do egzaminu radcowskiego.

Z zestawienia sporządzonego przez pracowników Urzędu wynikało, iż w 2018 r. zaniechano potrącenia 20% wynagrodzenia w czasie korzystania z ww. urlopu p. Dawidowi Kostempskiemu – byłemu Prezydentowi Miasta Świętochłowice w łącznej w kwocie 1.212, 32 zł, w tym za styczeń w kwocie 233,12 zł, za luty w kwocie 612,00 zł oraz za kwiecień w kwocie 367,20 zł.

Listy płac za styczeń 2018 r. sprawdziła pod względem merytorycznym i zatwierdziła do wypłaty p. Ewa Jakubowska – były Sekretarz Miasta, listy płac za luty oraz za kwiecień 2018 r. sprawdziła pod względem merytorycznym p. Ewa Jakubowska – były Sekretarz Miasta, a zatwierdził do wypłaty p. Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta.

Wniosek nr 20

Podjąć działania w celu ponownego wyliczenia wynagrodzenia oraz dokonania dobrowolnego zwrotu do budżetu równowartości zawyżonego wypłaconego wynagrodzenia od p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowic, a w przypadku braku dobrowolnej wpłaty, rozważyć wyegzekwowanie wpłat od osób odpowiedzialnych za naliczenie i wypłacenie tego wynagrodzenia, w oparciu o zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.).

- *W 2018 r. nieprawidłowo naliczono i wypłacono ekwiwalent pieniężny p. Dawidowi Kostempskiemu – byłemu Prezydentowi Miasta za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Zgodnie z art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 108 z późn. zm.), w przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny.*

Wypłatę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy naliczono i wypłacono na podstawie pisma z dnia 27 listopada 2018 r. w wymiarze 24 dni i 3 godziny, tj. za 195 h należnego urlopu wypoczynkowego, natomiast:

- *z dokumentacji źródłowej wynikało, że złożone wnioski o urlop dotyczyły wykorzystania 71 dni urlopu wypoczynkowego na przysługujące 102 dni urlopu. Do wykorzystania pozostało zatem 31 dni, tj. 248 h, w tym za rok:*

- *2015 przysługiwało 26 dni z tego wykorzystano 24 dni (różnica 2 dni);*

- *2016 przysługiwało 26 dni z tego wykorzystano 20 dni (różnica 6 dni);*

- *2017 przysługiwało 26 dni z tego wykorzystano 7 dni (różnica 19 dni);*

- *2018 przysługiwało 24 dni z tego wykorzystano 20 dni (różnica 4 dni).*

- *z elektronicznego systemu ewidencji czasu pracy w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach (godzinowy system ewidencji czasu pracy) wynikało, że wnioski o urlop dotyczyły wykorzystania 583 h urlopu wypoczynkowego na przysługujące 816 h, różnica wynosiła 29 dni i jedna godzina, tj. 233 h. I tak za rok:*

- *2015 przysługiwało 208 h, z tego wykorzystano 202, 5 h, różnica 5,5 h;*

- *2016 przysługiwało 208 h, z tego wykorzystano 163 h, różnica 45 h;*

- *2017 przysługiwało 208 h, z tego wykorzystano 56 h, różnica 152 h;*

- *2018 przysługiwało 192 h, z tego wykorzystano 161, 5 h. różnica 30,5 h.*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną powyższych różnic pomiędzy dokumentacją źródłową a elektroniczną ewidencją czasu pracy był techniczny błąd systemu kadrowo-płacowego QNT.

Stosownie do art. 94 pkt 9a ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U z 2016 r., poz. 1666 z późn. zm.), pracodawca jest obowiązany prowadzić dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji czasu pracy wykonywali pracownicy ówczesnego Wydziału Organizacyjnego i Kadr (od 1 stycznia 2019 r. Wydział Organizacyjny), którzy sporządzili także ww. listę płac. Kontroli merytorycznej oraz zatwierdzenia do wypłaty listy płac dokonała p. Sonia Kwaśny – Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta.

Wniosek nr 21

Ponownie obliczyć ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice, mając na uwadze art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.) oraz dokonać stosownych rozliczeń.

Wniosek nr 22

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji czasu pracy zgodnie z dokumentami źródłowymi, mając na uwadze art. 94 pkt 9a ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i inwentaryzacji środków trwałych:

– *Do 2018 r. nierzetelnie prowadzono księgi rachunkowe Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie kosztów środków trwałych w budowie i rozliczania tych kosztów na uzyskane efekty oraz braku ujęcia komputera przenośnego (laptopa) o numerze ewidencyjnym K/504/2015. Naruszono tym art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.).*

Powyższe polegało na:

- *zaniechaniu przyjęcia na stan środków trwałych do dnia 31 grudnia 2017 r. wartości środków trwałych uzyskanych w wyniku zakończonych inwestycji oraz oddanych do używania na łączną kwotę 4.291.412,42 zł. Powyższe dotyczyło dwudziestu czterech zadań inwestycyjnych, które zostały wykazane na koniec 2017 r. na saldzie konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”. Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, ww. zadania zakończyły się do 2017 r.*

- *nierozliczeniu do dnia 31 grudnia 2017 r. nakładów na inwestycje, które nie zakończyły się efektem inwestycyjnym na kwotę 2.507.416,77 zł.*

Weryfikację konta 080 przeprowadzono dopiero w 2018 r. po przedłożeniu dokumentacji rozliczającej poniesione nakłady inwestycyjnych, w tym dokumentów OT przez wydziały merytoryczne do Wydziału Finansowego. W dniu 24 maja 2018 r. po złożeniu dyspozycji Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia wyksięgowano jako inwestycję bez efektu zadanie „Zakup aparatury medycznej dla Zespołu Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach” w kwocie 18.300,00 zł. W lipcu 2018 r. dokonano pod datą 31 lipca 2018 r. na podstawie dowodów PK wyksięgowania zadań inwestycyjnych bez efektu.

Do grudnia 2017 r. na saldzie konta 080 – 032 widniały: zadanie „Komputeryzacja Urzędu Miasta” w kwocie 109.001,28 zł, powstałe w latach 2010 - 2011, które rozliczono dopiero w 2018 r. jak również zadania, które nie były zadaniami inwestycyjnymi o łącznej wartości 37.104,87 zł, w tym aktualizacja mapy zasadniczej, remont słupa oświetleniowego, Śląska Karta Usług publicznych, modernizacja strony internetowej.

- *zaniechaniu ujęcia w ewidencji księgowej komputera przenośnego (laptopa) o numerze ewidencyjnym K/504/2015, będącego własnością Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, a przekazanego do używania 21 stycznia 2016 r. pracownikowi Urzędu na podstawie*

deklaracji odpowiedzialności materialnej w godzinach pracy. Ww. laptop nie został spisany podczas inwentaryzacji na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz 31 grudnia 2018 r.

- nieprawidłowym wyksięgowaniu wartości dwóch zadań inwestycyjnych w latach 2015 - 2016, co skutkowało błędnym wykazaniem salda Ma na koncie 080 w księgach Urzędu na dzień 31 grudnia 2015 r., 31 grudnia 2016 r., 31 grudnia 2017 r., tj.:
 - w 2015 r. dokonano wyksięgowania kwoty 45.849,00 zł, dotyczącej zadania pn. „Koncepcja architektoniczno – urbanistyczna remontu i wykorzystania zabytkowej wieży wyciągowej dawnej kopalni „Polska” w Świętochłowicach na cele muzealne”, pomimo że operację tę ujęto w księgach pod datą 31 grudnia 2014 r. Korekty błędnego księgowania dokonano pod datą 31 grudnia 2017 r. dokumentem PK/12/FN/18,
 - w 2016 r. dokonano błędnego księgowania kwoty 493.678,06 zł, pomimo że wartość tego zadania nie była ujęta na 080. Na powyższą kwotę składały się bowiem dotacje celowe przekazane przez Miasto Gliwice w związku z realizacją zadania „Budowa sieci szerokopasmowej dla społeczeństwa informacyjnego na terenie gmin Górnego Śląska wraz z punktami dostępu Hot-Spot”. Korekty błędnego księgowania dokonano 31 lipca 2018 r. dokumentem PK/07/FN/24.

Powyższe było również niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 080 opisanymi w zakładowym planie kont oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

Skutkiem ww. błędnych księgowania na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość środków trwałych w budowie wykazanych w bilansach Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach zaniżono o kwotę 539.527,06 zł, oraz na dzień 31 grudnia 2017 r. o kwotę 493.678,06 zł.

Bilanse Urzędu Miejskiego za lata 2015 - 2016 sporządził i podpisał były Główny Księgowy, natomiast bilans Urzędu Miejskiego za 2017 r. sporządził i podpisał p.o. Głównego Księgowego. Powyższe bilanse Urzędu podpisał również p. Stanisław Korman – Drugi Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowic.

W wyniku nieterminowego rozliczania nakładów inwestycyjnych i nieprzenoszenia zakończonych, zdatnych do użytku i faktycznie używanych środków trwałych brak było ujmowania w księgach Urzędu kosztów amortyzacji oraz wartości ich umorzenia. Środki trwale, które przyjęto na stan dopiero w 2018 r., a które były użytkowane, powinny podlegać umorzeniu z tytułu ich zużycia.

Zgodnie z pkt 11 procedur ujętych w dziale „III. Zasady opracowania dokumentów przez komórki organizacyjne” Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach stanowiącej załącznik nr 4 do polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 363/2012 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 5 lipca 2012 r.), zmienionej zarządzeniem Nr 534/2014 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 11.12.2014 r.), po ukończeniu realizacji zadania inwestycyjnego lub dokonaniu zakupu inwestycyjnego właściwy merytorycznie wydział realizujący zadanie przekłada do Wydziału Finansowego – Referatu Obsługi Finansowo-Księgowej Urzędu Miejskiego dokumentację rozliczającą poniesione nakłady inwestycyjne - celem uzgodnienia.

Naczelnik wydziału merytorycznego zobowiązany był przekazać kompletny dokument OT do Wydziału Finansowego - w terminie do 5-go dnia następującego po miesiącu, w którym zakończono realizację zadania lub dokonano zakupu.

Przyczyną powyższego było zaniechanie w latach 2015 - 2016 zarządzenia przez kierownika jednostki przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji drogą porównania danych wynikających z kont analitycznych do konta 080 z odpowiednimi dokumentami, w którym należało wskazać dzień na który ma być przeprowadzona weryfikacja, określić termin wykonania poszczególnych czynności, ewentualnie wskazać zespoły weryfikujące. Z kolei przyczynami zaniechania bieżącego przekazywania dowodów OT do Wydziału Finansowego, zgodnie z wyjaśnieniami, były m.in. niedopatrzenia, braki kadrowe, brak wiedzy w tym zakresie.

Zgodnie z § 2 instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej załącznik do zarządzenia Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 318/08 z dnia 31 grudnia 2008 r., zapewnienie dokonania inwentaryzacji aktywów i pasywów nie objętych spisami z natury i potwierdzeniem sald należało do kompetencji Głównego Księgowego. Natomiast w myśl § 6 ust. 3 lit. „i” oraz „j” działu „VII Sposoby przeprowadzania inwentaryzacji”, inwentaryzacja metodą weryfikacji aktywów i pasywów polega na ustaleniu ich realności poprzez: szczegółowe sprawdzenie, dla rozpoczętych i przyszłych inwestycji, zapisów na kontach analitycznych i uzgodnień wysokości nakładów oraz ich realności.

Zgodnie z art.4 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości, rachunkowość jednostki obejmuje, okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów. W myśl art. 4 ust. 5 tej ustawy, kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych Urzędu należały do byłego Głównego Księgowego Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, a od marca 2018 r. do p.o. Głównego Księgowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 23

Zapewnić prowadzenie ksiąg rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w sposób rzetelny poprzez dokonywanie zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do wymogów art. 4 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

Wniosek nr 24

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie przygotowania projektu zarządzenia w sprawie przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji składników majątkowych drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i prawidłowego przeprowadzenia inwentaryzacji oraz bieżącego przedkładania dokumentów OT do Wydziału Finansowego, rozliczania zadań dotyczących poszczególnych obiektów (środków trwałych) ujętych na koncie 080, stosownie do art. 24 ust. 1, ust. 2, art. 26, art. 27 oraz art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351), mając na uwadze art. 4 ust. 3 pkt 3, art. 4 ust. 5 tej ustawy, zasady funkcjonowania ww. konta określone w zakładowym planie kont oraz załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu

państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *W 2016 r. zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” dotyczących likwidacji środków trwałych. Naruszono tym art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 011 określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), jak również w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 363/12 z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie Polityki rachunkowości obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach ze zmianami.*

W dniu 31 grudnia 2017 r. do ksiąg rachunkowych na koncie 011 wprowadzono dowody likwidacji środków trwałych LT nr 2/2016 z 4.02.2016 r., LT nr 7/2016 z 22.11.2016 r. oraz LT nr 6/2017 z dnia 31.08.2017 r. Dowody te zostały sporządzone m.in. na podstawie protokołów likwidacji nr 2/2016 oraz 7/2016, w których wartość środków trwałych zlikwidowanych w 2016 r. wynosiła łączną kwotę 368.905,14 zł.

W protokole z likwidacji środków trwałych nr 2/2016 widniała data wpływu do Wydziału Finansowego Referatu Obsługi Finansowo – Księgowej tj. 5 lutego 2016 r., natomiast pozostałe dwa protokoły nie zawierały dat odbioru przez Wydział Finansowy.

Powyższe protokoły likwidacji zostały podpisane przez członków Komisji Likwidacyjnej oraz nie posiadały dat złożenia podpisów na protokołach nr 2/2016 przez Głównego Księgowego, Sekretarza Miasta, nr 7/2016 przez Głównego Specjalistę w Biurze Informatyki (pod pozycją osoby prowadzącej księgi inwentarzowe), Sekretarza Miasta, nr 6/2017 przez Sekretarza Miasta. Protokół 6/2017 został podpisany również przez pracowników Biura Informatyki (pod pozycją osoby prowadzącej księgi inwentarzowe).

Zgodnie z postanowieniami zarządzenia Nr 564/2015 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 27 października 2015 r. w sprawie powołania składu osobowego i określenia zakresu działania Komisji Likwidacyjnej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, protokół likwidacji podlegał sprawdzeniu przez Głównego Księgowego Urzędu Miejskiego i powinien być wystawiany w dwóch egzemplarzach, jeden przedkładany do Wydziału Finansowego, drugi do wydziału wnioskującego o likwidację.

W myśl zapisów Instrukcji obiegu i dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, stanowiącej załącznik nr 4 do polityki rachunkowości, bez względu na rodzaj dokumentu należy zawsze dążyć, aby obieg odbywał się najkrótszą drogą. Zgodnie z treścią „Kontroli finansowej” stanowiącej załącznik nr 5 do polityki rachunkowości, przepływ bieżących informacji potrzebnych do wypełniania obowiązków

służbowych i kontroli finansowej zapewniają naczelnicy, kierownicy komórek organizacyjnych i pracownicy na samodzielnych stanowiskach pracy.

Wniosek nr 25

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie bieżącego ujmowania zdarzeń gospodarczych dotyczących ich likwidacji w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach oraz prawidłowego sporządzania dowodów LT i terminowego przekazywania informacji o tych zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego prowadzenia ewidencji księgowej do konta 011, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351), mając na uwadze zasady funkcjonowania konta 011 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn.zm.) i wymogi dotyczące opisu ww. konta, obiegu dokumentów, przepływu informacji wynikające z treści polityki rachunkowości ze zm. oraz art. 68 ust. 1 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

– *W 2017 r. nieprawidłowo przeprowadzano inwentaryzację składników majątkowych wg stanu 31 grudnia 2017 r. na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 582/201 z dnia 13 grudnia 2017 r., co było niezgodne z wymogami art. 26 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz art.27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.). Zgodnie z tymi przepisami jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację:*

1) środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic;

2) aktywów powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic;

3) środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym, a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Powyższe polegało na:

• dokonaniu inwentaryzacji składników majątkowych drogą weryfikacji zamiast spisu z natury. Zgodnie z danymi ujętymi w protokołach z przeprowadzonej inwentaryzacji na

dzień 31 grudnia 2017 r., zestawieniach do spisu z natury, drogą weryfikacji błędnie zinwentaryzowano majątek ujęty w grupach:

- „3” – kotły i maszyny na kwotę 94.203,29 zł,
- „4” – maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania: komputery przenośne na kwotę 19.779,51 zł, komputer stacjonarny na kwotę 4.424,31 zł,
- „6” – urządzenia techniczne: zdemontowana kamera do monitoringu miejskiego na kwotę 9.682,56 zł, urządzenie wysokociśnieniowe do mycia sprzętu na kwotę 4.920,00 zł, urządzenie wysokociśnieniowe do zamiatania posadzek na kwotę 34.440,00 zł,
- „7” – środki transportu, w tym: pięć samochodów osobowych, jeden samochód ciężarowy, kompaktor, wózek widłowy, ładowarka kołowa z łyżką, teleskopowa ładowarka kołowa o łącznej wartości 2.534.537,90 zł,
- „8” – narzędzia, przyrządy, ruchomości, wyposażenie o łącznej wartości 223.238,78 zł. Nie spisano telefonów komórkowych na łączną kwotę 19.362,66 zł.

Przyczyną braku spisania użytkowanych środków trwałych, było nie wezwanie pracowników Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach do przedłożenia sprzętu celem jego spisania. Zgodnie z wyjaśnieniami, uwagami zespołu spisowego zamieszczonymi na wykazach środków trwałych nie ujętych na arkuszach spisowych, podczas spisu komputery przenośne schowane były w szafach lub w sejfie, jeden laptop był poza jednostką, kamery mobilne schowane były w szafie u Komendanta Straży Miejskiej, tablety oraz telefony komórkowe były użytkowane i nie były dostępne dla spisujących.

- zinwentaryzowaniu aktywów w drodze weryfikacji, zamiast uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Dotyczyło to: zaprojektowania i wykonania stałej ekspozycji przekazanej do Muzeum Powstań Śląskich, wykonania aranżacji kawiarenki w Muzeum Powstań Śląskich, ścieżki edukacyjnej dla dzieci, 10 zdjęć stereoskopowych jako części ekspozycji Muzeum o łącznej wartości 4.130.986,83 zł oraz przekazanej do Centrum Kultury Śląskiej: aranżacji wnętrza podestu widokowego wraz z antresolą o wartości 277.933,40 zł.

- braku udokumentowania porównania stanu stwierdzonego podczas spisu z natury pozostałych środków trwałych, do których zaliczono części składowe zespołów komputerowych (monitory i drukarki) z danymi wynikającymi z ewidencji pozabilansowej. Nie ustalono wyników spisu z natury, przez co nie rozliczono różnic na dzień 31 grudnia 2017 r.

Nie dokonano rozliczenia stwierdzonego stanu aktywów w postaci monitorów i drukarek, spisanych przez Komisję inwentaryzacyjną na arkuszach spisowych w 2017 r., co dotyczyło arkuszy o numerach 193, 194, 195, 196 w związku z brakiem prawidłowej ewidencji w tym zakresie. W szczegółowej ewidencji pozabilansowej brak było bowiem sprzętu ujętego na arkuszach spisowych o numerach 194 i 195, spisanych w dniach od 29 grudnia 2017 r. do 9 stycznia 2018 r. o numerach ewidencyjnych: monitorów: M/285/2007, M/252/2007, M/299/2007, M/300/2007, M/238/2007, M/328/2007 (arkusz 195), M/238/2007 (arkusz 194), drukarek: D/235/2014, D/236/2014, D/1/ZMOKU, D/19/ZMOKU, D/136/2006, D/123/CEL (arkusz 195), D/128/2005, D/157/2007, D/118/2004, D/328/2008 (arkusz 194). Ww. ewidencja nie zawierała także 29 telefonów komórkowych o wartości poniżej 1.000,00 zł.

W jednostce nie było ustalonych precyzyjnych zasad prowadzenia ewidencji analitycznej dla pozostałych środków trwałych. Według zasad przyjętych w rozdziale „IV. Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych w jednostce budżetowej – Urząd Miejski” zarządzenia

Prezydenta Miasta Nr 534/2014 z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie zmiany polityki rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, ewidencję ilościowo – wartościową stosuje się dla składników majątkowych – sprzętu elektronicznego, których wartość przekracza 1.000 zł, w szczególności dla urządzeń multimedialnych i sprzętu RTV. Ewidencji szczegółowej (pozabilansowej) ręcznej podlegają składniki majątku rzeczowego (rodzajowo wyodrębnione składniki majątku) o wartości początkowej powyżej 200,00 zł do 3.500,00 zł włącznie.

Zestawienia do spisu z natury sporządzone zostały na podstawie ewidencji księgowej i potwierdzone w drodze weryfikacji przez kierowników i naczelników lub ich zastępców odpowiadających za gospodarowanie środkami trwałymi. Zestawienia dla grupy 1, 2, 3, 4, 6, 7 i 8 oraz niektórych środków trwałych dla konta 013 przygotowane zostały przez Podinspektora w Wydziale Finansowym – Referat Obsługi Finansowo-Księgowej. Dokument „Środki trwałe i pozostałe środki trwałe nie ujęte w arkuszach spisowych – inwentaryzacja na dzień 31 grudnia 2017 r.” sporządzony został na podstawie ewidencji księgowej niektórych środków trwałych grupy 4, 6 i 8 oraz środków trwałych na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Zgodnie z działem VII § 6 instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 318/08 z dnia 31 grudnia 2008 r., inwentaryzacji w drodze uzgodnienia sald dokonuje pracownik Referatu Obsługi Finansowo-Księgowej, pod nadzorem Głównego Księgowego. Na podstawie § 5 działu IV ww. instrukcji, Prezydent powołuje Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej na wniosek Głównego Księgowego. Natomiast zgodnie z § 8 działu IV ww. instrukcji, Komisję inwentaryzacyjną powołuje Prezydent na wniosek Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej oraz Głównego księgowego. W trakcie kontroli nie przedłożono dokumentu powołującego Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej.

Protokół końcowy z inwentaryzacji zatwierdzony został przez p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice oraz pracownika Wydziału Finansowego - w/z Głównego Księgowego.

Nieprawidłowość w zakresie inwentaryzacji stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-6100/44/4/14/15 z dnia 15 maja 2015 r.

Stosownie do zapisów ww. zarządzenia Nr 582/207 z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji na dzień 31 grudnia 2017 r. odpowiedzialność za prawidłowe i terminowe przeprowadzenie spisu z natury ponosili Przewodniczący Zespołów, a za rozliczenie inwentaryzacji ponosili Główny Księgowy oraz Naczelnik Wydziału Finansowego.

Wniosek nr 26

Przeprowadzić inwentaryzację rzeczowych aktywów trwałych, zgodnie z metodami wynikającymi z art. 26 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) oraz prawidłowo udokumentować wyniki inwentaryzacji i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym, a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do art. 27 ust. 1 i 2 tej ustawy.

Wniosek nr 27

Ustanowić procedury wewnętrzne dotyczące spisu z natury pozwalające na uzyskanie wiarygodnych i rzetelnych danych w zakresie mienia ruchomego, a w szczególności sprzętu informatycznego oraz elektronicznego oraz ustalić precyzyjne zasady prowadzenia ewidencji analitycznej dla pozostałych środków trwałych, mając na uwadze art. 10 ust. 2, art. 17 ust. 1 pkt 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w 2018 r. stan aktywów na kontach 011 „Środki trwałe” i 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” był niezgodny z bilansem zamknięcia tych kont na dzień 31 grudnia 2017 r. Naruszono tym art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.).*

Powyższe wynikało z błędnego księgowania odpisu amortyzacji za styczeń 2017 r., którego dokonano dowodem PK/01/FN/1. Dotyczyło to zadania „Obsługa komunikacyjna terenów przemysłowych po pld. stronie DTŚ w Świętochłowicach w rejonie stawu Marcina”. Błędny zapis skorygowano dowodem PK/FN/13 z dnia 31 grudnia 2017 r., bez zmiany bilansu otwarcia.

Korekty błędnego księgowania bilansu otwarcia na 2018 r. dokonano w trakcie kontroli dokumentem PK/FN/12 z dnia 31 grudnia 2018 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej należały do pracowników Referatu Obsługi Finansowo-Księgowej w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy Urzędu.

Wniosek nr 28

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Obsługi Finansowo-Księgowej w Wydziale Finansowym w zakresie prawidłowego ujmowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach na kontach 011, 071 w sposób zapewniający zgodność bilansu zamknięcia z bilansem otwarcia roku następnego, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem ruchomym:

- *W latach 2016 - 2019 do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo gospodarowano mieniem będącym własnością Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, co polegało na dokonaniu likwidacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych o wartości 528.738,45 zł, bez zachowania procedur wewnętrznych.*

Powyższe było niezgodne z § 3 pkt 1 i 2, § 5, § 6 ust. 1 i 2 oraz § 8 ust. 1 i 2 zarządzenia Nr 561/2012 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 24 października 2012 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji dotyczącej sposobu i trybu gospodarowania składnikami

rzeczowymi majątku ruchomego w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach oraz w jednostkach organizacyjnych Gminy Świętochłowice.

W związku z zaniechaniem ustalenia przez kierownika jednostki wartości poszczególnych składników rzeczowych mienia ruchomego, nie dolożono wszelkiej staranności, co do wyboru sposobu zagospodarowania środków rzeczowych zbędnych lub zużytych przekraczających kwotę 3.500, 00 zł, które zgodnie z procedurami przed podjęciem decyzji oddania ich do utylizacji mogły być przedmiotem sprzedaży, oddania w najem lub dzierżawę, nieodpłatnego przekazania oraz darowizny. Wśród przedmiotów zutylizowanych znajdowały się m.in. zespoły komputerowe, laptopy, serwery, kserokopiarka o wartości księgowej od 5.740,10 zł do 46.349,02 zł.

Na podstawie § 4 ust. 3 i 4 ww. zarządzenia, Komisja winna była sporządzić protokół z przeprowadzonej oceny składników rzeczowych majątku ruchomego, a do protokołu załączyć propozycję zagospodarowania tych składników.

Ponadto, zaniechano wyegzekwowania lub nie przechowywano deklaracji odpowiedzialności materialnej oraz karty obiegowej poświadczającej rozliczenie się pracownika Urzędu z posiadanego sprzętu technicznego, stanowiących własność pracodawcy.

Po zakończeniu zatrudnienia w Urzędzie Miejskim karty obiegowe złożyli p. Agata Słęczak – Skarbnik Miasta Świętochłowice w dniu 21 listopada 2018 r. oraz p. Bartosz Karcz – Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice w dniu 28 listopada 2018 r., a wraz z nimi zostały złożone laptopy o numerach/421/2011 oraz K/469/2014, które fizycznie powinny być zlikwidowane, gdyż widniały na protokole likwidacji 6/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r., których odbiór potwierdziła firma, której oddano sprzęt do likwidacji.

Powyższe laptopy nie zostały spisane na arkuszach spisowych podczas inwentaryzacji przeprowadzonej na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz 31 grudnia 2018 r. Dodać należy, że komputer o numerze K/421/2011 na dzień zakończenia kontroli widniał w ewidencji księgowej pomimo przekazania go do likwidacji w 2016 r. Komputer o numerze K/469/2014 prowadzony był na koncie 080 do momentu jego wyksięgowania w dniu 31 grudnia 2017 r. na podstawie protokołu likwidacji 6/2017. Na ww. protokole likwidacji sprzętu oddanego do utylizacji ujęty był także telefon komórkowy iPhone 6 64GB IMEI 35925406141277, bez numeru inwentarzowego, którego mu nie nadano, z powodu nieujęcia go w księgach rachunkowych.

Powyższe świadczyło o braku nadzoru nad przekazywaniem likwidowanych przedmiotów do utylizacji, za co odpowiadał Naczelnik Wydziału Gospodarczego i Obsługi Urzędu.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.), obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.

W wyniku nieprawidłowego sprawowania nadzoru oraz kontroli nad mieniem stanowiącym własność Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, powierzonym pracownikom do używania brak było możliwości ustalenia miejsca przechowywania oraz osoby, której powierzono laptopa o numerze ewidencyjnym K/542/2016. Dodać należy, że osoba której przekazano laptopa do używania była zatrudniona w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach do 31 sierpnia 2017 r., na stanowisku Kierownika Biura Informatyki. Zgodnie z § 8 pkt 6 i 7 zarządzenia Nr 319/2012 z dnia 15 czerwca 2012 r. odpowiedzialność pracownika za powierzony sprzęt, będący własnością Urzędu rozpoczyna się z dniem przyjęcia przez niego sprzętu i podpisania karty obiegowej,

a kończy się z chwilą przekazania sprzętu i podpisaniem protokołu zdawczo-odbiorczego w Referacie Informatyki.

Wniosek nr 29

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie wyboru sposobu zagospodarowania środków rzeczowych zbędnych lub zużytych, stosowanie do procedur wewnętrznych wprowadzonych zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 561/2012 z dnia 24 października 2012 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji dotyczącej sposobu i trybu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach oraz w jednostkach organizacyjnych Gminy Świętochłowice, mając na uwadze art. 68 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 30

Zapewnić prawidłowy nadzór nad mieniem stanowiącym własność Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach poprzez egzekwowanie kart obiegowych od pracowników którym powierzono do używania sprzęt, będący własnością Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, stosownie do zasad wynikających z zarządzenia Nr 319/2012 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 15 czerwca 2012 r., mając na uwadze art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506), a także art. 68 ust. 1, 4 i 7 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W latach 2014 - 2018 zaniechano sporządzenia zbiorczych zestawień obrotów dzienników częściowych prowadzonych dla Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach za okres od stycznia 2014 r. do listopada 2018 r. Naruszono tym art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy. Zgodnie z art. 24 ust. 5 ww. ustawy, księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, m.in. jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych. W myśl z art. 13 ust. 6 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych.*

W latach 2014 -2018 w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach zdarzenia gospodarcze grupowano w kilkunastu dziennikach częściowych, które były prowadzone w rejestrach księgowych, w formie oddzielnych komputerowych zbiorów danych w księdze głównej w systemie Eurobudżet (MICOMP Katowice), za wyjątkiem dziennika ręcznie prowadzonego, co wynikało z zapisów polityki rachunkowości, dla należności i rozliczeń z tytułu podatków lokalnych.

W trakcie kontroli, sporządzono i przedłożono zestawienia rocznych dzienników częściowych za lata 2014 - 2017, które jednak nie zawierały dziennika częściowego prowadzonego ręcznie dla rozliczeń z tytułu podatków lokalnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną sporządzenia zestawienia dzienników cząstkowych za rok 2018 w miesiącu listopadzie były opóźnienia w bieżących pracach prowadzonych przez Wydział Finansowy, wynikające z niepełnej obsady i nadmiaru zadań.

Zadania w zakresie prowadzenia rachunkowości Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie prowadzenia ksiąg należały do byłego Głównego Księgowego Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, a od marca 2018 r. do p.o. Głównego Księgowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 31

Sporządzać bieżąco i kompletnie zbiorcze zestawienia dzienników częściowych, prowadzonych dla Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, zgodnie z art. 13 ust. 6, art. 14 ust. 3 oraz art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

– *Do dnia zakończenia kontroli nieprawidłowo prowadzono ewidencję księgową do kont zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia” w zakresie należności z tytułu dzierżaw, najmu, opłat użytkowania wieczystego oraz rozliczeń Miasta Świętochłowice z: Komunikacyjnym Związkiem Komunalnym GOP w Katowicach (zwanym dalej KZKGOP), Związkiem Metropolitalnym „Górnośląska – Zagłębiowska Metropolia” (zwanym dalej Związkiem Metropolitalnym) z tytułu wpłat składek członkowskich. Powyższe polegało na:*

- *zaniechaniu prowadzenia prawidłowej ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie należności z tytułu dzierżawy, najmu, opłat użytkowania wieczystego. Ewidencja analityczna prowadzona do ww. należności wg dłużników przez wydział merytoryczny nie spełniała wymogów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), bowiem zawierała wyłącznie dane dotyczące kontrahenta, terminu płatności, wysokości zobowiązania (wpłaty).*

Powyższe było niezgodne z art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zrozumiwały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów, kwotę i datę zapisu, oznaczenie kont, których dotyczy.

Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) w obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach polityce (zasadach) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 363/2012 Prezydenta Miasta Świętochłowice wraz ze zmianami. Od stycznia 2018 r. ww. zasady zostały uregulowane

w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

- błędnym prowadzeniu do dnia 30 października 2018 r. w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach rozliczeń z KZK GOP w Katowicach na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” oraz zaniechaniu dokonywania przypisu zobowiązań Miasta wobec KZK GOP w Katowicach. Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz wymogi funkcjonowania ww. kont, określone w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. a także w obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach polityce (zasadach) rachunkowości. Powyższe, uniemożliwiało ustalenie stanu faktycznych zobowiązań Miasta Świętochłowice.

Z dniem 31 października 2018 r. dla prowadzenia rozliczeń z ww. podmiotem wyodrębniono konto analityczne 240-023, przy czym przypis zobowiązań po stronie Ma ww. konta dokonywano w wysokości i w dacie poprzedzającej dokonanie wpłaty poszczególnych miesięcznych rat. Wysokość wpłat poszczególnych gmin członkowskich na rzecz KZK GOP w Katowicach na lata 2015 - 2018 została określona uchwałami Zgromadzenia ww. Związku w sprawie przyjęcia planu finansowego na lata 2015 - 2018, tj. odpowiednio: Nr CXXVIII/30/2014 z dnia 4 listopada 2014 r., Nr CXXXIII/27/2015 z dnia 17 listopada 2015 r., Nr CXXXVIII/3/2017 z dnia 10 stycznia 2017 r., Nr CXLIII/4/2018 z dnia 23 stycznia 2018 r. O powyższym, w tym o wysokości wpłaty przypadającej na Miasto Świętochłowice, KZK GOP w Katowicach informował odrębnymi pismami. Wydział Obsługi Mieszkańców o terminie i wysokości poszczególnych wpłat informował Wydział Finansowy. Od 1 stycznia 2019 r. zadania w zakresie transportu zbiorowego wykonuje Zarząd Transportu Metropolitalnego - jednostka budżetowa Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii.

- nieprawidłowym ewidencjonowaniu w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach na koncie 240 rozliczeń z Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolią z tytułu wpłat składek członkowskich w latach 2017 - 2018 (do dnia kontroli) poprzez dokonywanie przypisu powstałych wobec ww. Związku zobowiązań z dniem przedłożenia przez wydział merytoryczny dyspozycji przelewu za dany miesiąc. O terminie i wysokości wpłat poszczególnych rat Wydział Finansowy Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach był każdorazowo informowany przez Wydział Organizacyjny, Informatyki i Kadr.

Wyjaśniono, że zaniechanie ewidencjonowania powyższych zobowiązań wobec ww. podmiotów wynikało z tego, że do Referatu Obsługi Finansowo-Księgowej Wydziału Finansowego nie trafiała informacja o zobowiązaniach, jakie Miasto Świętochłowice posiadało wobec ww. podmiotów na cały rok.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej w zakresie należności z tytułu dzierżawy, najmu, opłat użytkowania wieczystego należały do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, a od stycznia 2019 r. Wydziału Mienia Komunalnego. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej zobowiązań Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach należały do Inspektora Referatu Obsługi Finansowo-Księgowej Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy Urzędu

Miejskiego w Świętochłowicach pełniący obowiązki Kierownika Referatu Obsługi Finansowo-Księgowej.

Wniosek nr 32

Zapewnić prawidłowe prowadzenie ewidencji księgowej w zakresie należności do konta 221 dotyczących dzierżaw, najmu, użytkowania wieczystego oraz prawidłowe ujmowanie w ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach zobowiązań wobec Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii z tytułu wpłat składek członkowskich, stosownie do art. 17 ust. 1 pkt 2, art. 23 ust. 2, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351), mając na uwadze zasady funkcjonowania kont zespołu „2” określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

– *W latach 2015 - 2018 (do dnia zakończenia kontroli) nieprawidłowo prowadzono ewidencję księgową na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” dla dotacji udzielonych instytucjom kultury, co polegało na zaniechaniu ujęcia wartości dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone w korespondencji z kontem 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”. Powyższym naruszono zasady funkcjonowania konta 224 określone w załączniku nr 3 do:*

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.),

- od 1 stycznia 2018 r. do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911) oraz w obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach polityce (zasadach) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 363/2012 Prezydenta Miasta Świętochłowice wraz ze zm. Zgodnie z ww. przepisami na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810.

W konsekwencji w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach na koncie 224 pozostawało od 2015 r. saldo dotacji przekazanych, a nie rozliczonych, pomimo wpływu rozliczeń dotacji do ówczesnego Wydziału Kultury, Sportu i Promocji Miasta.

W przepisach wewnętrznych nie uregulowano zasad i terminów przekazywania do Wydziału Finansowego informacji o rozliczonych dotacjach.

Powyższe świadczy o zaniechaniu prawidłowego przeprowadzenia, rozliczenia i udokumentowania inwentaryzacji konta 224 w drodze weryfikacji sald na dzień 31 grudnia 2015 r., 31 grudnia 2016 r. i 31 grudnia 2017 r., co było niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

Przyczyną powyższego było zaniechanie zarządzenia przeprowadzenia inwentaryzacji drogą weryfikacji przez kierownika jednostki p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice.

W myśl art. 4 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości, rachunkowość jednostki obejmuje m.in. okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów. Na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości.

Wniosek nr 33

Uzupełnić politykę rachunkowości o obieg dokumentów pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w zakresie rozliczenia dotacji udzielonych z budżetu Miasta Świętochłowice i wyegzekwować informacje w tym zakresie z wydziałów merytorycznych oraz dokonać stosownych księgowości na kontach 224, 810 a także prawidłowo przeprowadzić i rozliczyć inwentaryzację aktywów i pasywów w powyższym zakresie, mając na uwadze zasady funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.) oraz w polityce (zasadach) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 363/2012 Prezydenta Miasta Świętochłowice wraz ze zm., a także art. 10 ust. 2, art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351).

- *W bilansach Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, sporządzonych na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2017 r. nieprawidłowo przedstawiono wynik finansowy. Było to niezgodne z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.). W myśl tego przepisu, zdarzenia wykazuje się w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Stosownie do wymogów § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym dla: jednostki budżetowej w załączniku nr 5 do rozporządzenia.*

Pomimo osiągniętego zysku wykazanego w rachunku zysków i strat, w bilansach jednostki sporządzonych na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2017 r. wykazano zarówno zysk i stratę. Zgodnie z saldem wynikającym z konta 860 „Wynik finansowy” na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2017 r. występował zysk netto, który powinien być

zaprezentowany w pozycji A.II.1 „Zysk netto” i powinien wynosić w bilansach: za 2016 r.- 158.629.869,46 zł, za 2017 r.- 158.782.666,69 zł.

Przyczyną powyższego było zaniechanie sporządzania zbiorczych zestawień dzienników częściowych. Bilans ze wszystkich rejestrów księgowych sporządzano na podstawie bilansów częściowych tj. na podstawie bilansów z poszczególnych rejestrów księgowych. Bilans łączny sporządzono sumując wszystkie poszczególne bilanse częściowe.

Nieprawidłowość w tym zakresie stwierdzono w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-6100/44/4/14/15 z dnia 15 maja 2015 r.

Bilanse Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach sporządzili i podpisali za 2016 rok były, a za 2017 rok p.o. Głównego Księgowego Urzędu Miejskiego, a zatwierdził p. Stanisław Korman – Drugi Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 34

Sporządzać prawidłowo sprawozdanie finansowe Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach poprzez wykazywanie danych w zakresie wyniku finansowego zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz zgodnie z treścią ekonomiczną operacji gospodarczych, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351), § 23 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

- W latach 2015 - 2018 (do dnia zakończenia kontroli) w ewidencji księgowej budżetu na kontach 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” ujmowano dochody i wydatki budżetowe jednostek organizacyjnych w zbiorczych kwotach z pominięciem klasyfikacji budżetowej. Naruszono tym zasady funkcjonowania ww. kont zawarte w załączniku nr 2 do rozporządzeń:

- Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.),

- od 1 stycznia 2018 r. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), oraz w obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach polityce (zasadach) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 363/2012 Prezydenta Miasta Świętochłowice wraz ze zmianami.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowali byli Naczelnicy Wydziału Finansowego.

Wniosek nr 35

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie prowadzenia prawidłowej ewidencji księgowej zdarzeń w ewidencji księgowej budżetu na kontach: 901 i 902, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *W latach 2015 - 2018 (do dnia zakończenia kontroli) sporządzano zbiorcze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego, Rb-28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego, Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, niezgodnie z zasadami sporządzania tych sprawozdań. Powyższym naruszono § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 z późn. zm.), a obecnie § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773). Stosownie do ww. przepisów, sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych.*

Sprawozdania zbiorcze Miasta Świętochłowice były sporządzane na podstawie jednostkowych sprawozdań poszczególnych jednostek budżetowych oraz łącznego sprawozdania z placówek oświatowych sporządzanego przez Miejski Zarząd Oświaty w Świętochłowicach (zwany dalej MZO).

W ewidencji księgowej budżetu na kontach 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” dochody i wydatki budżetowe placówek oświatowych ujmowano według poszczególnych jednostek na podstawie zestawień otrzymanych dochodów i zrealizowanych wydatków budżetowych sporządzanych przez pracowników Wydziału Finansowego.

Zgodnie z wyjaśnieniami, sprawozdania jednostkowe placówek oświatowych były sporządzane, a przekazywane były dane łączne wynikające z tych sprawozdań. W trakcie kontroli przedłożono sprawozdania jednostkowe dostarczone przez MZO. Były one podpisane przez Dyrektorów poszczególnych jednostek zamiast przez Dyrektora MZO. Powyższe było niezgodne z § 10 ust. 6 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. oraz § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia

9 stycznia 2018 r., a poprzednio rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Zgodnie ze wskazanymi przepisami, jednostki będące odbiorcami sprawozdań sprawdzają prawidłowość otrzymywanych sprawozdań pod względem formalno-rachunkowym. Było to również niezgodne z § 4 uchwały Nr XXX/266/16 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej i organizacyjnej dla przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Świętochłowice w związku z art. 10 c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) i art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.). Sporządzanie zbiorczych sprawozdań budżetowych oraz w zakresie operacji finansowych i dokonywanie kontroli przekazywanych sprawozdań należało do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowali byli Naczelnicy Wydziału Finansowego.

Stosownie do art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), kierownik jednostki obsługującej, o której mowa w art. 10b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową oraz rachunkowość i sprawozdawczość jednostki obsługiwanej.

Wniosek nr 36

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie prawidłowego sporządzania zbiorczych sprawozdań na podstawie sprawozdań jednostkowych oraz dokonywania czynności kontrolnych sprawozdań przekazywanych przez Miejski Zarząd Oświaty, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3, § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 3, § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), mając na uwadze art. 10c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) i art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- Zaniechano żądania zwrotu do budżetu Miasta Świętochłowice niewykorzystanych do 31 grudnia 2016 r. i 2017 r. przez jednostki budżetowe środków finansowych, co było niezgodne z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów, jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Finansowanie jednostek organizacyjnych odbywa się w całości za pośrednictwem budżetu (metoda brutto), która oznacza iż niewydatkowane środki budżetowe wraz z upływem roku budżetowego należy zwrócić na rachunek budżetu. Powyższe ustalono na podstawie

ewidencji księgowej budżetu prowadzonej do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, gdzie występowało saldo Wn:

- na dzień 31 grudnia 2016 r. dla: Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiego Zarządu Oświaty, Szkoły Podstawowej nr 2, Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1, Miejskiego Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w łącznej wysokości 173.236,56 zł,

- na dzień 31 grudnia 2017 r. dla: Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiego Zarządu Oświaty i Szkoły Podstawowej nr 19 w łącznej wysokości 569.902,60 zł.

Z ww. ewidencji księgowej za lata 2016-2017 wynikało, że ww. jednostki organizacyjne nie dokonały zwrotu niewykorzystanych środków finansowych.

Niewykorzystane i niezwrócone środki finansowe stanowiły dotacje udzielone Miastu Świętochłowice ze środków z budżetu Unii Europejskiej oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. W zawartych umowach pomiędzy Miastem Świętochłowice a Urzędem Marszałkowskim (Instytucją Zarządzającą) ustalono, iż kwota dofinansowania niewydatkowana z końcem roku budżetowego, pozostaje na rachunku bankowym, do dyspozycji Beneficjenta, tj. Miasta Świętochłowice w następnym roku budżetowym.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu oraz rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowali byli Naczelnicy Wydziału Finansowego.

Wniosek nr 37

Żądać zwrotu do budżetu Miasta Świętochłowice niewykorzystanych do 31 grudnia przez jednostki budżetowe środków finansowych, mając na uwadze wymogi art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- W dniu 24 stycznia 2018 r. dokonano bez podstawy prawnej zwrotu nadwyżki podatku VAT naliczonego nad należnym w 2017 r. wobec dwóch jednostek budżetowych. Zwrotu naliczonego podatku VAT za miesiąc grudzień 2017 r. dokonano dla Ośrodka Sportu i Rekreacji „SKAŁKA” w Świętochłowicach w kwocie 3.194,97 zł oraz Przedszkola nr 8 w Świętochłowicach w kwocie 0,66 zł, tj. w łącznej wysokości 3.195,63 zł.

Stosownie do art. 15 ust. 4a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 20177 z późn. zm.), wyłącznie samorządowy zakład budżetowy może otrzymać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środki finansowe wynikające z rozliczenia podatku od towarów i usług, z tym że ich wysokość nie może być wyższa niż wynikająca z rozliczenia tego podatku związanego z tym zakładem.

W myśl art. 11 ust. 1 ww. ustawy, jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 11 ust. 3 ww. ustawy, podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków, zwany „planem finansowym jednostki budżetowej”.

Przyczyną ww. nieprawidłowości były przyjęte zasady centralizacji VAT wynikające z zapisu § 2 pkt 3 zarządzenia Nr 495/2016 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 18 października 2016 r. w sprawie: organizacji scentralizowanych rozliczeń podatku od

towarów i usług VAT w Gminie Świętochłowice i jej jednostkach budżetowych w związku z centralizacją rozliczeń podatku VAT, o treści: „(...) w przypadku, gdy z deklaracji lub korekty deklaracji częściowej wynikać będzie kwota do zwrotu, podatek zostanie przekazany jednostce budżetowej na wskazany rachunek z rachunku Gminy Świętochłowice lub po otrzymaniu tych środków z Urzędu Skarbowego. W przypadku otrzymania zwrotu dotyczącego lat poprzednich, podatek należy przyjąć na dochody i odprowadzić do budżetu Gminy”.

Powyższe zarządzenie zostało zatwierdzone przez p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice i zaparafowane przez p. Agatę Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej rozliczeń wynikających z centralizowanego VAT należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował były Naczelnik Wydziału Finansowego.

Wniosek nr 38

Dokonać zmian w procedurach obowiązujących w Mieście Świętochłowice w zakresie rozliczenia z tytułu podatku VAT scentralizowanego, mając na uwadze art. 11 ust. 1, art. 15 ust. 4a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przeprowadzenia w 2017 r. postępowania w trybie przetargu nieograniczonego p.n.: „Bieżące utrzymanie oznakowania pionowego i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz oznakowania poziomego na drogach będących w zarządzie Prezydenta Miasta Świętochłowice” stwierdzono, że w protokole postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego nieprawidłowo wskazano wartość zamówienia publicznego wyrażoną w walucie euro. Powyższe było niezgodne ze wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego ustalonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2016 r., poz. 1128).*

W protokole postępowania wskazano, iż wartość zamówienia wynosiła 223.392,65 zł netto, co stanowiło równowartość 274.772,96 euro, natomiast prawidłowa wartość wyrażona w walucie euro wynosiła 53.508,50. Kwota wykazana w protokole postępowania w wysokości 274.722,96 euro stanowiła wartość brutto w złotych przedmiotowego zamówienia. Zgodnie z ww. wzorem protokołu w pozycji 2. „Przedmiot zamówienia” pkt 4: „Wartość” wskazuje się wartość zamówienia w zł oraz równowartość tej kwoty w euro.

Prawidłowa wartość zamówienia została ustalona we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie zamówienia publicznego z dnia 24 listopada 2017 r. zatwierdzonym przez Zastępcę Naczelnika Wydziału Inwestycji i Spraw Komunalnych.

Protokół postępowania o udzielenie zamówienia sporządził Główny Specjalista ówczesnego Wydziału Zamówień Publicznych, a zatwierdziła 12 stycznia 2018 r. p. Ewa Jakubowska – były Sekretarz Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 39

Wzmocnić nadzór na pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie sporządzania protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie ze wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2016 r., poz. 1128), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2017 r. postępowania w trybie przetargu nieograniczonego p.n.: „Dostawa fabrycznie nowego (rok produkcji 2016 lub 2017) samochodu osobowego służbowego na potrzeby Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach”, stwierdzono nieprawidłowe dokonanie opisu przedmiotu zamówienia, w sposób który mógłby utrudnić uczciwą konkurencję, czym naruszono art. 29 ust. 2 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.).*

Zamawiający w załączniku nr 1 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia p.n.: „Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia - wymagania techniczne, eksploatacyjne, wyposażenie samochodu osobowego”, zawarł 53 pozycje, w których określił stawiane przez siebie wymagania dotyczące przedmiotu zamówienia.

Zamawiający opisał szczegółowo przedmiot zamówienia na podstawie specyfikacji technicznych dla czterech różnych modeli samochodów czterech różnych marek, na potwierdzenie czego specyfikacje techniczne tych modeli samochodów (wydruki ze stron internetowych) załączył do dokumentacji postępowania.

Jak wynika z przedłożonej do kontroli ww. dokumentacji (specyfikacji technicznych), wymagania te spełniał model jednej marki samochodu. Zamawiający nie wykazał, że pozostałe trzy modele lub jakiegokolwiek inny model którejkolwiek marki samochodu również spełniają wszystkie wymagania zawarte w opisie przedmiotu zamówienia.

Opisu przedmiotu zamówienia oraz określenia wartości szacunkowej dokonali pracownicy Wydziału Gospodarczego i Obsługi Urzędu. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia zatwierdzona została przez p. Stanisława Kormana – byłego Drugiego Zastępcę Prezydenta Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 40

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie przygotowania opisu przedmiotu zamówienia z uwzględnieniem zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, stosownie do wymagań art. 29 ust. 2 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

– W latach 2017 - 2018 przeprowadzono przetarg ustny nieograniczony na oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej, oznaczonej numerem 2771/5 o powierzchni 4.453 m², z ceną wywoławczą w kwocie 600.000 zł, w którym:

➤ w wykazie nieruchomości przeznaczonej do oddania w użytkowanie wieczyste:

- nie zawarto pełnego opisu nieruchomości, poprzestając na opisie budynku na niej posadowionego, natomiast informacje dotyczące m.in.: kształtu nieruchomości, stanu zadrzewienia i zakrzewienia, sąsiedztwa, dostępu do drogi publicznej, sieci ciepłowniczej biegnącej przez nieruchomości podano dopiero w ogłoszeniu o przetargu. Naruszono tym art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 z późn. zm.), zgodnie z którym wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w użytkowanie wieczyste powinien zawierać opis nieruchomości;

- nie opisano sposobu zagospodarowania nieruchomości, poprzestając na wskazaniu przeznaczenia nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz terminie jego zabudowy. Naruszono tym art. 35 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym w wykazie, o którym mowa powyżej określa się sposób zagospodarowania nieruchomości.

➤ w ogłoszeniu o przetargu nie zamieszczono informacji o:

- sposobie zagospodarowania nieruchomości, co było wymagane § 13 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490) w związku z art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami,

- terminie zagospodarowania nieruchomości (które to informacje ujęto w wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w użytkowanie wieczyste), co było wymagane § 13 pkt 1 ww. rozporządzenia w związku z art. 35 ust. 2 pkt 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w użytkowanie wieczyste oraz ogłoszenie o przetargu podpisał p. Bartosz Karcz – były Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice.

– W 2017 r. w ogłoszeniu o przetargu ustnym nieograniczonym na oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości oznaczonej jako działki nr: 3661 o pow. 5.380 m², 4313 o pow. 99.778 m², 4314 o pow. 1.588 m², tj. o łącznej pow. 106.746 m², nie zawarto informacji o obowiązku ustanowienia służebności gruntowej polegającej na prawie przechodu i przejazdu przez działki gruntu nr 4313 i nr 3661, pasem gruntu o szerokości 8 metrów. Naruszono tym § 13 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490), zgodnie z którym w ogłoszeniu o przetargu podaje się informacje o obciążeniach nieruchomości.

W dniu 28 czerwca 2018 r. zawarto umowę w formie aktu notarialnego Rep. A nr 2359/II/2018, na podstawie której oddano w użytkowanie wieczyste i ustanowiono służebność (służebność gruntowa polegająca na prawie przechodu i przejazdu przez działkę gruntu 4313 i 3661 pasem gruntu o szerokości 8 metrów).

- W 2018 r. w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz do oddania w użytkowanie wieczyste, nie zamieszczono opisu nieruchomości oraz przeznaczenia i sposobu ich zagospodarowania. Zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 3 i pkt 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.), wykaz nieruchomości zawiera opis nieruchomości, przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania.

Powyższe dotyczyło postępowań przeprowadzonych w trybie bezprzetargowym na:

- sprzedaż działek nr 4343, 4366 o łącznej powierzchni 99 m²,
- sprzedaż działek nr: 4346, 4363 o łącznej powierzchni 136 m²
- oddanie w użytkowanie wieczyste działek nr: 4345, 4364 o łącznej powierzchni 75 m².

Przy opisie nieruchomości określono jedynie, że przedmiotem zbycia jest odpowiednio: „prawo własności niezabudowanej nieruchomości” oraz „prawo użytkowania wieczystego niezabudowanej nieruchomości”, natomiast jako przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania wskazano, że dla nieruchomości „brak planu zagospodarowania przestrzennego dla przedmiotowego terenu”.

Wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży (działki nr 4343, 4366) podpisał p. Stanisław Korman – Drugi Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice, wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży (działki nr 4346, 4363) oraz wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w użytkowanie wieczyste (działki nr 4345, 4364) podpisał p. Bartosz Karcz – były Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice.

Sprawy związane z przygotowaniem i przeprowadzaniem procedur zbywania nieruchomości należały do pracowników byłego Wydziału Gospodarki Nieruchomościami.

Wniosek nr 41

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie sporządzania wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz do oddania w użytkowanie wieczyste a także ogłoszeń o przetargach, stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 3, 4, 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.) oraz § 13 pkt 1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 z późn. zm.).

- W latach 2014 - 2018 zaniechano podania do publicznej wiadomości informacji o zamieszczeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę i najem na czas oznaczony przekraczający okres 3 miesięcy, przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położone są nieruchomości. Było to wymagane art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło:
 - 5 umów dzierżawy nieruchomości komunalnych: z dnia 14 lipca 2014 r., z dnia 22 lipca 2015 r., z dnia 29 lipca 2016 r., z dnia 23 stycznia 2017 r., z dnia 4 września 2018 r.
 - 1 umowy dzierżawy mienia Skarbu Państwa z dnia 23 lutego 2017 r.
 - 2 umów najmu mienia Skarbu Państwa: z dnia 29 września 2017 r. i z dnia 25 maja 2018 r.

- 2 postępowań o zawarcie umów najmu mienia Skarbu Państwa (nie zawartych do dnia zakończenia kontroli), w ramach których sporządzono:
 - wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem z dnia 29 maja 2017 r.
 - wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem z dnia 22 maja 2018 r.

Ponadto, nie sporządzono i nie podano do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę stanowiących kontynuację dzierżawy tych samych nieruchomości, co było niezgodne z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Powyższe dotyczyło 2 umów dzierżawy nieruchomości komunalnych: z dnia 23 stycznia 2017 r. oraz z dnia 4 września 2018 r.

- W okresie od 2017 r. do dnia zakończenia kontroli, zaniechano przekazania Wojewodzie Śląskiemu informacji o zawartych umowach dotyczących mienia Skarbu Państwa oraz innych czynnościach prawnych związanych z obrotem nieruchomościami Skarbu Państwa. Powyższe naruszało art. 23 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.), zgodnie z którym Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, (a w tym przypadku Prezydent miasta na prawach powiatu) był zobowiązany przekazać informacje zawierające:
 - 1) określenie strony umowy lub innej czynności prawnej;
 - 2) wartość nieruchomości i cenę nieruchomości;
 - 3) w przypadku przetargu albo rokowań, wykaz uczestników przetargu albo rokowań;
 - 4) w przypadku darowizny nieruchomości lub innych nieodpłatnych rozporządzeń podstawowe warunki umowy albo innej czynności prawnej, w szczególności cel.

Powyższe dotyczyło następujących umów:

- najmu nr GN.6845.21.2018.DS z dnia 17 września 2018 r.
- najmu nr GN.6845.26.2017.DS z dnia 29 września 2017 r.
- najmu nr GN.6845.9.2018.DS z dnia 25 maja 2018 r.
- dzierżawy nr GN.28.6845.1.SP.2017.EG z dnia 23 lutego 2017 r.
- dzierżawy nr GN.87.6845.4.SP.2017.EG z dnia 17 maja 2017 r.

Zadania związane z gospodarowaniem nieruchomościami komunalnymi oraz Skarbu Państwa należały do pracowników byłego Wydziału Gospodarki Nieruchomościami (obecnie Wydziału Mienia Komunalnego). Nadzór we wskazanym zakresie należał do byłego Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami.

Wniosek nr 42

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem i dzierżawę, informowania Wojewody Śląskiego o wszystkich czynnościach prawnych związanych z gospodarowaniem mieniem Skarbu Państwa, mając na uwadze przepisy art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 2007 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.), a ponadto art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *Do dnia zakończenia kontroli, zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 25 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a (w brzmieniu od 1 stycznia 2017 r.) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości przez prezydenta, podlega w szczególności na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu. Do dnia 31 grudnia 2016 r. zagadnienie regulował art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.*

Sprawy związane z przygotowaniem i przeprowadzaniem procedur zbywania nieruchomości należały do pracowników byłego Wydziału Gospodarki Nieruchomościami. Osobą odpowiedzialną za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, był Dawid Kostempski – były Prezydent Miasta Świętochłowice oraz p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 43

Opracować plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, zgodnie z wymogami art. 25 ust. 1, 2 i 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu dotacji:

- *W 2018 r. nieprawidłowo zaklasyfikowano jako wydatki inwestycyjne wydatki z budżetu Miasta z tytułu dotacji celowych w łącznej wysokości 90.000,00 zł na zadania bieżące na rzecz Miejskiej Biblioteki Publicznej w Świętochłowicach, niezgodnie z zasadami klasyfikacji wydatków ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).*

W 2018 r. na podstawie trzech umów dotacji przekazano środki finansowe na wykonanie prac budowlano-montażowo-remontowych, doposażenie pomieszczeń gospodarczych, pokrycie kosztów wymiany uszkodzonej nawierzchni asfaltowej.

Powyższe dotyczyło następujących wydatków bieżących: zakupu materiałów budowlanych (sufity podwieszane, gładź gipsowa, farby ścienne, płyty gipsowe), kafelkowania posadzek wraz z materiałem, malowania grzejników, zakupu i montażu drzwi, montażu listew przypodłogowych, zakupu usług budowlanych, zakupu wyposażenia: płytek ceramicznych podłogowych, opraw ledowych oraz innych elementów doposażenia, projektu elewacji budynku, zakupu opraw oświetleniowych i osprzętu elektrycznego, zakupu i montażu drzwi wewnętrznych, pokrycia kosztów związanych z przygotowaniem budynku do remontu elewacji i termomodernizacji.

Ww. rodzaje wydatków nie były wydatkami inwestycyjnymi.

Wydatki na te zadania zostały zaplanowane w budżecie Gminy Świętochłowice na 2018 r. w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa, rozdziale 92116 – Biblioteki, § 622 „Dotacje celowe otrzymane z budżetu na finansowanie i dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych”.

Natomiast stosownie do art. 28 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 862 z późn. zm.) na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów organizator przekazuje instytucji kultury środki finansowe w formie dotacji podmiotowej.

Ze złożonych do Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach rozliczeń ww. dotacji wynikało, iż środki z dotacji zostały wykorzystane na zadania bieżące, zgodnie z zawartymi umowami.

Ponadto w latach 2014 - 2018 nie określono zasad przekazywania i rozliczenia dotacji udzielanych samorządowym instytucjom kultury. Stosownie do art. 126 i art. 251 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku. Ponadto zgodnie z art. 247 ust. 2 tej ustawy, zarząd jednostki samorządu terytorialnego sprawuje ogólny nadzór nad realizacją, określonych uchwałą budżetową, dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Przygotowanie projektu uchwały Rady Miejskiej w Świętochłowicach w sprawie budżetu bądź zmiany budżetu Gminy Świętochłowice, należało do kompetencji p. Dawida Kostempskiego – byłego Prezydenta Miasta Świętochłowice.

Zadania w tym zakresie należały do pracowników ówczesnego Wydziału Kultury, Sportu i Promocji Miasta (obecnie Wydział Kultury, Sportu, Zdrowia i Spraw Społecznych).

Nadzór w zakresie prawidłowej realizacji budżetu Miasta sprawowała p. Agata Ślęzak – były Skarbnik Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 44

Wzmocnić nadzór w zakresie prawidłowego planowania dotacji na zadania bieżące dla samorządowych instytucji kultury, zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1983 z późn. zm.).

Wniosek nr 45

Uregulować zasady i tryb przekazywania oraz rozliczania dotacji z budżetu miasta dla samorządowych instytucji kultury, mając na uwadze art. 126, art. 247 ust. 2 i art. 251 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *W przeprowadzonym otwartym konkursie ofert na realizację w 2017 r. zadań publicznych Miasta Świętochłowice w obszarze sport oraz kultura i sztuka, żądano złożenia wraz z ofertami dokumentów, których nie przewidziano w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów*

ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 1300).

Zgodnie z ww. przepisami, do składanych ofert przewidziano dołączenie w formie załącznika tylko harmonogramu i kalkulacji przewidywanych kosztów (jedynie w przypadku zadania realizowanego w okresie dłuższym niż jeden rok budżetowy) oraz kopii umowy lub statutu spółki potwierdzonej za zgodność z oryginałem - w przypadku gdy oferent jest spółką prawa handlowego.

W ogłoszeniu o konkursie prowadzonym na podstawie zarządzenia Nr 586/2016 z dnia 6 grudnia 2016 r. zobowiązano podmioty zainteresowane udziałem w konkursie, tj. organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, do złożenia wraz z ofertami dodatkowych załączników, tj.:

- statutu podmiotu,

- dokumentu stanowiącego o podstawie działalności podmiotu,

- aktualnego pełnomocnictwa zarządu głównego (lub innego organu wykonawczego) do składania oferty realizacji określonego zadania, podpisywania umów w tym zakresie, dysponowania uzyskanymi funduszami i dokonywania rozliczeń z tych funduszy – w przypadku oferty składanej przez oddział terenowy podmiotu nieposiadającego osobowości prawnej,

- dokumentu upoważniającego daną osobę lub osoby do reprezentowania podmiotu – dotyczyło podmiotów, które w dokumencie stanowiącym o podstawie działalności nie posiadają informacji o osobach upoważnionych do reprezentowania podmiotu.

Zadania w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym przygotowania zarządzeń Prezydenta Miasta Świętochłowice w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert, wykonywali pracownicy ówczesnego Wydziału Kultury, Sportu i Promocji Miasta (obecnie Wydział Kultury, Sportu, Zdrowia i Spraw Społecznych). Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 46

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie przygotowywania ogłoszeń o otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, stosownie do art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *W 2017 r. nieterminowo przekazano środki z tytułu dotacji w wysokości 31.000,00 zł na dofinansowanie prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków do Zespołu Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach Sp. z o.o. Powyższe naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) w związku z § 3 umowy nr U/486/AGP/1446/17 z 26 września*

2017 r. Zgodnie z przywołanym przepisem, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Zgodnie z umową, całość dotacji miała być przekazana na konto dotowanego do 14 dni od daty podpisania umowy, tj. do 4 października 2017 r. Dotację na dofinansowanie prac konserwatorskich – konserwacji estetycznej polichromii na wschodniej ścianie łuku tęczowego w kaplicy szpitalnej, należało wykorzystać do 18 grudnia 2017 r., a rozliczyć do 22 grudnia 2017 r.

Dyspozycja dokonania przelewu została sporządzona dopiero dnia 18 grudnia 2017 r. przez Zastępcę Naczelnika Wydziału Architektury i Gospodarki Przestrzennej, a wpłynęła do Wydziału Finansowego 21 grudnia 2017 r. Przelewu dotacji dokonano dnia 29 grudnia 2017 r.

Sprawozdanie z wykorzystania dotacji zostało złożone do Urzędu Miejskiego zgodnie z umową w dniu 22 grudnia 2017 r. Zgodnie ze sprawozdaniem i załączonymi dowodami źródłowymi zadanie, które było przedmiotem dofinansowania zostało wykonane, a następnie opłacone w dniu 18 grudnia 2018 r., w terminach wskazanych w umowie dotacji.

Zadania w zakresie dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków wykonywał Zastępca Naczelnika Wydziału Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.

Wniosek nr 47

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie terminowego przekazywania dotacji udzielonych z budżetu Miasta na prace konserwatorskie przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- W latach 2014 - 2018 dotacje stanowiące udział środków samorządu powiatowego w kosztach działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej zostały ujęte w planie finansowym Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach zamiast w planie finansowym Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach. Powyższe naruszało art. 249 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), zgodnie z którym w planie finansowym urzędu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się dotacje przekazywane na rzecz innych jednostki samorządu terytorialnego oraz pozostałe dotacje.

W wyniku przeprowadzonej w dniach od 6 do 22 lutego 2019 r. kontroli doraźnej gospodarki finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach na podstawie upoważnienia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Znak: WK-612/8/2/19 z dnia 5 lutego 2019 r., stwierdzono że Dyrektor tej jednostki w ww. okresie zawierał z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Świętochłowicach umowy dotacji o dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej ze środków własnych budżetu Miasta oraz w zakresie uczestnictwa osób niepełnosprawnych - ze środków PFRON. Środki na ww. zadania były ujmowane w projektach planów

finansowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach, które następnie były przekazywane do Miasta.

Wartość przekazanych dotacji przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Świętochłowicach wynosiła: 87.466,22 zł w 2014 r., 91.543,69 zł w 2015 r., 94.672,27 zł w 2016 r., 95.979,91 zł w 2017 r., 102.375,34 zł w 2018 r.

Zadania w zakresie przygotowania danych do planów finansowych jednostek budżetowych oraz opracowania wytycznych do ich realizacji należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 48

Ujmować dotacje stanowiące udział środków samorządu powiatowego w kosztach działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w planie finansowym Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, stosownie do art. 249 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych:

- *W latach 2015 i 2017 nieterminowo regulowano zobowiązania Urzędu Miejskiego Świętochłowice z tytułu odpisu na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, czym naruszono art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 111 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku z tym, że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów.*

W 2015 r. należny odpis na ZFŚS w wysokości 25%, został przekazany w kwocie 63.438,07 zł dopiero 5 listopada 2015 r. W 2017 r. przekazania środków tytułem 75% odpisu dokonano: do 31 maja w wysokości 95.000,00 zł, 6 czerwca w wysokości 110.000,00 zł, 15 września w kwocie 10.000,00 zł, a środki tytułem 25% odpisu przekazano 6 października w kwocie 10.000,00 zł, 13 października w kwocie 41.000,00 zł, 23 listopada w kwocie 6.687,65 zł. Opóźnienia w przekazaniu odpisu na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych wynosiły od 6 do 54 dni.

Ponadto, na koniec 2016 r. zaniechano dokonania korekty naliczeń podstawowego odpisu na ZFŚS, w stosunku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, pomimo otrzymania przez Wydział Finansowy z Wydziału Organizacyjnego i Kadr informacji o korekcie odpisu na 2016 r. w kwocie 2.187,86 zł oraz konieczności zwrotu środków z rachunku bankowego Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na rachunek bankowy Urzędu. Powyższą kwotę zaliczono na poczet następnego roku na równowartość odpisów. Naruszono tym § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349). Zgodnie ze wskazanym przepisem, podstawę naliczania odpisu, o którym mowa w art. 5 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby

zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy).

W Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach wprowadzonej zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice Nr 363/12 z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie Polityki rachunkowości obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach ze zmianami, wprowadzono zapis o dokonywaniu końcowej korekty naliczonego odpisu do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych pracowników w danym roku.

Powyższe nieprawidłowości dotyczące nieterminowego regulowania zobowiązań z tytułu odpisu stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej Miasta Świętochłowice, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-6100/44/4/14/15 z dnia 15 maja 2015 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie wykonywał były Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach. Sprawowanie nadzoru nad prawidłowym wykonywaniem budżetu Miasta należało do obowiązków p. Agaty Ślęzak – byłego Skarbnika Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 49

Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach z tytułu przekazywania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1316 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie naliczania i przekazywania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, stosownie do § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *Do dnia kontroli, nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające w zakresie wykazanych przez podatnika o nr ewidencyjnym 1/2674 danych w informacji w sprawie podatku od nieruchomości oraz nie wezwano tego podatnika do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia informacji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych. Zgodnie z art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.) w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. W myśl art. 272 pkt 3 ww. ustawy, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.*

Podatnik o nr ewidencyjnym 1/2674 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w zakresie usług hotelarskich) złożył 2 listopada 2012 r. korektę informacji w sprawie podatku od nieruchomości na rok 2012. Podatnik wykazał powierzchnię gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej 2.888 m² oraz powierzchnię budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej 2.291 m², natomiast nie wykazał wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na podstawie ww. korekty informacji organ podatkowy dokonywał wymiaru podatku od nieruchomości za lata 2014-2018.

Ze zdjęć zamieszczonych na ogólnodostępnych stronach internetowych wynikało, że na terenie nieruchomości ww. podatnika przy budynku istnieje budowla - parking z kostki brukowej.

Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u ww. podatnika kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. Zgodnie z art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Zadania dotyczące dokonywania wymiaru podatku od nieruchomości oraz przeprowadzania czynności sprawdzających należały do pracowników ówczesnego Wydziału Podatków i Egzekucji Administracyjnej (obecnie Referatu Podatków i Egzekucji Administracyjnej w Wydziale Finansowym). Nadzór w tym zakresie sprawował były Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 50

Wszczęć postępowanie podatkowe w trybie art.165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.) wobec podatnika nr ewidencyjnym 1/2674 w celu ustalenia prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego za lata 2014 - 2018, z uwzględnieniem wymogów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 z późn. zm.).

Wniosek nr 51

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Egzekucji Administracyjnej w Wydziale Finansowym w zakresie dokonywania czynności sprawdzających informacje w sprawie podatku od nieruchomości, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 2, art. 281 § 1 i § 2, art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *W dokumentacji podatkowej Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach nie przechowywano kopii decyzji wymiarowych wydanych w latach 2014 - 2018 dotyczących podatku od nieruchomości od osób fizycznych. Naruszono tym § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), zgodnie z którym do udokumentowania przypisów lub odpisów służą decyzje. Powyższe naruszyło również zasady przechowywania akt podatkowo-wymiarowych wynikające z załącznika nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.). Zgodnie z załącznikiem nr 2 do ww. rozporządzenia, decyzje wymiarowe posiadają kategorię archiwalną B-10. Nieprawidłowość stwierdzono na próbie 20 podatników – osób fizycznych, dla których nie sporządzono kopii decyzji wymiarowych i nie załączono do akt podatkowych.*

Zadania dotyczące dokumentowania czynności podatkowych wykonywali pracownicy ówczesnego Wydziału Podatków i Egzekucji Administracyjnej (obecnie Referatu Podatków i Egzekucji Administracyjnej w Wydziale Finansowym). Nadzór w tym zakresie sprawował były Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 52

Zapewnić dokumentowanie przypisów należności kopiami decyzji wymiarowych wraz z potwierdzeniami ich odbioru, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze postanowienia załącznika nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z opłat za zajęcie pasa drogowego:

- *W 2018 r. nieprawidłowo wydano decyzję nr A/56/ZD/18 z dnia 4 czerwca 2018 r. na wniesienie opłaty za zajęcie pasa drogowego w związku z usuwaniem awarii, pomimo iż wniosek złożony 20 kwietnia 2018 r. dotyczył przedłużenia terminu na zajęcie pasa drogowego w związku z kontynuacją prac dotyczących przebudowy gazociągu na podstawie wcześniej wydanej decyzji nr P/17/ZD/18 z dnia 16 kwietnia 2018 r. na zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót, obowiązującej do 20 kwietnia 2018 r. Powyższą decyzję wydano na podstawie art. 40 ust. 14 i ust. 14a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2222 z późn. zm.), zamiast na podstawie przepisów art. 40 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy. Zgodnie z wyliczeniami pracowników Urzędu wysokość opłaty za zajęcie pasa drogowego była identyczna w obu przypadkach.*

Zadania związane z wydawaniem decyzji na wniesienie opłaty za zajęcie pasa drogowego należały do pracowników Referatu Zarządu Dróg. Nadzór we wskazanym zakresie należał do Kierownika ww. Referatu.

Wniosek nr 53

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie wydawania decyzji na wniesienie opłaty za zajęcie pasa drogowego, stosownie do przepisów art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej